

PRZEDPŁATA

w Krakowie:
rocznie zkr. 16—
kwartalnia „ 4—
miesięcznie „ 1-85
za odosłanie —20

Na prowincji:
rocznie zkr. 20—
kwartalnia „ 5—
miesięcznie „ 1-70

Za granicą:
w Niemczech miesięcznie 3 zkr., w innych krajach Europy zkr. 3.20
Numer zwykły 8 ct.
Niedzielnym i Czwartkowym 10 ct.

GŁOS NARODU

Wychodzi codziennie, z wyjątkiem świąt i niedziel, o godzinie 10 zrana.

OGŁOSZENIA

Za wiersz 6 ct. Od wyrazu w drobnych ogłoszeniach 1 1/2 ct. w „Nadesłanem“
Wiersz zwykły 20 ct
Śluby, nekrologi wiersz 40 ct.
Do działu inseratów upoważniony
Jan Strycharski.
Rękopisów redakcja nie zwraca.
Każda zmiana adresu 20 ct.

Redakcja i Administracja:
Kraków, ulica Garbarska Nr. 7.

ZALOŻYCIEL: JÓZEF ROGOSZ.
Redaktor: KAZIMIERZ EHRENBURG.
Telefon Redakcji Nr. 309.

Biuro Inseratowe:
Kraków, ul. Jagiellońska l. 7.

„GŁOS NARODU“

Szanownych Prenumeratorów prosimy uprzejmie o wczesne wznowienie przedpłaty, która wynosi:

w Krakowie:	na prowincji:
do końca roku zkr. 9-85	do końca roku zkr. 11-70
za czerwiec „ 1-85	za czerwiec „ 1-70

Każdy nowoprzystępujący abonent otrzyma bezpłatnie początek drukującej się, nader sensacyjnej i zajmującej powieści p. t.

DZIEWCZYNY BEZIMIENNE

przez Wilke Collinsa (drukowanej w feljetonie) jak i początek romansu pod tyt:

„WSKRZESZENIE“

przez Lwa hr. Tołstoja w przekładzie z rosyjskiego przez Włodzimierza Lewickiego.

Prenumeratorzy *Głosu Narodu* mogą otrzymać po zniżonej cenie „Mody Paryskie“, wraz z dodatkiem powieściowym 90 centów kwartalnie zkr. 3-60 rocznie.

Rada koronna w Wiedniu.

Wiedeń, 24 maja.

Przebieg dwugodzinnej rady koronnej, odbytej w Wiedniu w środę w południe pod osobiście przewodnictwem cesarza, nie jest naturalnie znany. Utrzymują, że roztrząsano na niej sprawę ugody i że mianowicie przedłożono monarsze do rozstrzygnięcia spór hr. Thuna i Kolomana Szella co do terminu nowego sojuszu handlowo-cłowego. Sojusz ten, według postanowień zapadłych w Ischl za zgodą barona Banffyego, miał być wprowadzony w Austrii na podstawie art. XIV. konstytucji: terminem jego miał być rok 1903, ale po tym roku wspólność cłowo-handlowa miała się rok w rok odnawiać automatycznie do chwili, w którejby w drodze parlamentarnych ustaw w Austrii i Węgrzech nie została zerwana, lub zastąpiona inną ugodą: wobec tego rząd austriacki zgodził się także na termin trwania przywileju Banku austro-węgierskiego aż do r. 1910, mając w ten sposób pewność, iż będzie mógł nie dopuścić do zerwania ugody przed 1910 rokiem. Po upadku Banffyego Koloman Szell oświadczył na podstawie porozumienia z opozycją węgierską, że godzi się na te terminy, z tem jednak zastrzeżeniem, że automatyczne odnawianie się ugody ma obowiązywać tylko przez rok 1904. Gdyby zaś do roku 1904 nie uregulowano w Austrii ekonomicznego stosunku, wówczas rozdział ekonomiczny między Austrią a Węgrami następuje sam przez się, nawet bez odnośnej uchwały węgierskiego parlamentu.

Pozornie jest to drobna różnica, w razie jednak gdyby Szell zwyciężył, Austrija w roku 1904 zdaną byłaby na łaskę i niełaskę Węgier i w dodatku nawet w razie zerwania ugody, związanaby być musiała przez następnych sześć lat wspólnym Bankiem z obcem ekonomicznie państwem. To też hr. Thun słusznie nie chce o tem słyszeć. Trudno wyobrazić sobie nawet, aby w jego miejsce znalazł się jakikolwiek mąż stanu, któryby przyjął na siebie odpowiedzialność za taki obrót rzeczy. Z drugiej strony niepo-

dobna się dziwić monarsze, że nie chce wywoływać nowego przesilenia w Węgrzech, jakie musiałoby niechybnie nastąpić, gdyby przechylił się na stronę hr. Thuna. Przesilenie w Austrii musi być, czy tak, czy tak, ze względu na zaostrzającą się znowu wobec „programu Niemców“ walkę narodowościową, rozwiązane jakimś czynem heroicznym, podczas kiedy w Węgrzech nastąpił nareszcie pokój, oparty na kompletnej harmonii parlamentu z rządem.

Szell czuje całą przewagę tego swego stanowiska i prawdziwie po szell...owsku wyzyskuje ją, nie bacząc, że stawia przez to sędziwego monarchę w przykrem i bolesnym położeniu wydania decyzji, która nie może liczyć na entuzjazm ludów austriackich i której konsekwencje po latach pięciu wprost nie dadzą się obliczyć. Szell przyspiesza jednak przez to wewnętrzną katastrofę w Austrii i to byłaby zapewne jedyną dobrą dla Austrii stroną jego formuły, gdyby dzięki niej nastąpiło ugragnienie odrrodzenie państwowego ustroju tego nieszczęśliwego państwa.

Oficjalny komunikat o przebiegu rady koronnej, ogłoszony przez węgierskie telegraficzne biuro korespondencyjne, brzmi: „Na radzie koronnej, odbytej w środę pod przewodnictwem J. C. Mości, która trwała przeszło dwie godziny, poddano kwestję ugody szczegółowemu omówieniu i na jego podstawie zapadła decyzja. Węgierscy ministrowie pozostają jeszcze przez czwartek w Wiedniu“. Wątpić jednak należy, czy w ciągu czwartku prowadzone być mają w dalszym ciągu rokowania. Prawdopodobnie ministrowie czekają tylko na cesarską decyzję. Jest rzeczą charakterystyczną, że austriacki ministrowie bezpośrednio po radzie koronnej udali się do hr. Thuna i konferowali u niego przez trzy kwadranse, wraz z tymi kolegami, którzy w radzie koronnej udziału nie brali.

W ciągu dnia austriacki minister obrony krajowej, generał broni hr. Welsersheimb, odbył całonocną konferencję z węgierskim ministrem honwedów bar. Fejervarym.

Prawica naradza się!

Wiedeń 25 maja.

Komisja parlamentarna prawicy zgromadziła się nakończ w czwartek po południu w Wiedniu. Nie wiadomo, czy hr. Thun przedłożył jej już decyzję monarszą w sprawie ugody, o której zapadnięciu nic jeszcze dotąd nie słyhać. Jeżeli ta decyzja wypadła na korzyść Szella, obrady komisji stałyby się odrazu dla rządu bezprzedmiotowe, bo dymisja hr. Thuna byłaby wówczas nieunikniona. Nie mniej jednak obrady komitetu stałyby się donioślejszymi niż kiedykolwiek, bo miałyby za zadanie utrzymanie niewzruszonego związku prawicy podczas przesilenia, coby na jego obrót musiało niesłychanie wpłynąć.

Rozumieją to doskonale szczyry z ryszotków karjery, spekulujące oddawna na podgryzienie związku stronnictw prawicy. Spółka Rutowski & Madeyski w ostatniej chwili podnosi wrzask rozpacz i gwałtu czyniąc rozpaczliwy wysiłek rozbicia dzisiejszej większości. W ostatniej sztafecie tej czcigodnej spółki do swego lwowskiego organu czytamy dosłownie: „Hr. Thun traci kontenans wobec impetu Czechów, czuje, że sytuacji nie sprosta i gotów skorzystać ze sprawy węgierskiej i niby w obronie popularnych, bo kieszonkowych (!) interesów austriackich, — chce upaść.

Otóż w prawicy jest sporo żywiołów, którym upadek niezdecydowanego Thuna się uśmiecha, a klika feudalnych panów i ich lokajów, zachcianki klerykalne, antysemityzm (aha!), i czeska robotła schodzą w dążeniu jeszcze bardziej *nach rechts*. Dlatego gotowe są kombinacje ministerjalne „zdecydowanej“ prawicy i gdyby poszło po myśli niektórych „polityków“ — nawet naszych — to awantura gotowa“.

Kończy się ta sztafeta niegodziwą napaścią na jednego z polityków polskich, który w ostatnich czasach w rozmowach z dziennikarzami czeskimi i niemieckimi ratował opinię Polaków po niefortunnym interwiewie Jaworskiego. Za to, że ten polityk wyraził przekonanie, iż Koło polskie będzie miało tyle charakteru, że dotrzyma wiernie sojuszu z Czechami, nazywa go „czysty“ p. Rutowski: „emigranckim doktrynerem, który dawno musiał stracić żywe czucie ze społeczeństwem, krajowy interes przykrawa sobie według tej racji, że on może tylko na prawicy gdzieś jeszcze zajechać, a podobno nudzi się w bezczynności“. P. Rutowski, który zdaje sobie doskonale sprawę z tego, że on może jedynie na lewicy gdzieś zajechać, dodaje o polityku, któremu do pięt nie dorósł: „Tacy gotowiby jeszcze kraj wpakować oprócz słowiańskiej jeszcze w antysemitkę awanturę“.

Przecież trudno pisać z ohydniejszą bezczelnością, z wstrętniejszym bezwstydem! Ale temu pióru, które równocześnie pisze, że „program niemiecki nie wypadł gorzej, niżemy się spodziewali, wypadł raczej lepiej“ i że „w programie niemieckim są materiały dla rozumnej polityki w państwie“, trudno się dziwić, albo się na nie oburzać. Można niem tylko pogardzać. To nie jest pióro Polaka. To jest pióro niemieckiego rajfura, który oświadcza bez rumieńca, że ma w ręku „najautorytatywniejsze komentarze“ do tego programu, że według tych komentarzy Niemcy „coś opuszczają“ co do Śląska, byleby im tylko podać rękę przeciw Czechom. Nim się na to odpowie, trzeba splunąć; splunawszy zaś, wystarczy, jeżeli się zrobi odpowiedni gest nogą, zastoso wywany zwykle do rajfurów wszelkiego bezceństwa.

Mamy też pełną nadzieję, że obecność JE. Bilińskiego w komitecie prawicy daje rękojmię, iż przedstawiciele Polaków pójdą za głosem kraju, który bezwzględnie domaga się sojuszu z Czechami i stawienia czoła Niemcom, a odrzucą podszepty interesowanych stręczycieli ze strony niemieckiej. We czwartek o 4 popołudniu zebrał się na naradę z klubu czeskiego pp.: Engel, Pacak, Stransky; z Polaków pp.: Biliński, Jaworski; konserwatywa ks. Treinfels, Rumun Lupul, czeska szlachta: hrabia Palfy i książę Schwarzenberg, Słowianie połud. Bulat i Povše, Rusin Barwiński, wiceprezydent Izby Ferjaucicz, prezydent Fuchs i katolicy Niemcy Kathrein i Ebenhoch. Miejmy nadzieję, że są to ludzie, którzy dorozili do swoich zadań i że potrafią utrzymać należyte sztafety i spójność prawicy. We środę wieczorem prezes Koła polskiego p. Jaworski miał dłuższą konferencję z hr. Thunem. We czwartek od 10 zrana konferowały komisje parlamentarne poszczególnych stronnictw, każda z osobna. Wspólnie obradowały jedynie komisje klubu czeskiego i klubu czeskiej szlachty. Czy na posiedzeniu pełnego komitetu wykonawczego pojawił się hr. Thun — do tej pory nie mamy wiadomości.

Obrady komitetu wykonawczego prawicy potrważają, jak się zdaje, do soboty.

Kupujcie tylko u Chrześcian!

Program zjednoczonych Niemców.

III. Rozdział trzeci programu zjednoczonych Niemców obejmuje szczegółowe zasady dla poszczególnych krajów. Pierwszy ustęp odnosi się do Austrii górnej i dolnej, Salcburgu i Vorarlbergu. Zawiera on następujące trzy punkty.

W krajach tych ma być język niemiecki jedynym językiem w urzędzie i w szkole.

1. Należy zatem ustawowo postanowić, że niemiecki język ma być jedynym językiem wykładowym dla wszystkich szkół publicznych, lub posiadających prawo szkół publicznych.

2. Również należy postanowić, że język niemiecki winien być używany jako jedyny urzędowy w służbie wewnętrznej i zewnętrznej wszystkich władz państwowych i autonomicznych i wszystkich zakładów i korporacji, powołanych na zasadzie ustawowych postanowień do spełniania publicznych celów.

3. Żądamy na to, aby stronom nie doręczano pism w innym języku bez uwierzytelnionego przekładu.

Ustępy odnoszące się do Czech brzmią jak następuje: „Podstawą uporządkowania tamtejszych stosunków winna być zasadnicza reforma całej administracji krajowej, a zatem prócz nowych przepisów językowych należy zaprowadzić cały szereg zmian ustawodawczych i administracyjnych. Należą do nich:

1. Narodowe rozgraniczenie okręgów sądowych przeprowadzić należy do tego stopnia, aby, pominiawszy nienniknione wskutek etnograficznych stosunków mieszane części, do każdego okręgu należały wyłącznie osady tej samej narodowości. Na podstawie tego rozgraniczenia należy tworzyć dalsze narodowe okręgi, administracyjne i wyborcze.

Należy utworzyć narodowe okręgi z okręgowymi władzami i reprezentacjami, którym ma być przydzielona część spraw namiestnictwa i wydziału krajowego.

To rozgraniczenie ma być niezawisłe od chwilowych wyników sporów ludności i stosować się do obecnych siedzib obu plemion w Czechach.

2. Organizacja władz i administracji ma polegać na tem, że najwyższe władze krajowe zostaną podzielone na oddziały czeskie i niemieckie. Do tych oddziałów będą przydzielone wszystkie sprawy odnoszące się do okręgów językowych. Każdy z tych oddziałów otrzyma odrębne ciało urzędnicze. W niemieckich oddziałach mogą być urzędnikami tylko Niemcy.

3. Kwestya językowa: Niemiecki język jest zewnętrznym i wewnętrznym językiem wszystkich władz państwowych w okręgach administracyjnych niemieckich i niemieckich oddziałów władz krajowych. W okręgach mieszanych i w Pradze z przedmieściami

oba języki mają być zupełnie równomiernie uwzględniane.

4. Kurje: Posłowie z miast, Izb handlowo-przemysłowych i gmin wiejskich, będą podzieleni na kurje narodowe, które przy zmianie ordynacji krajowej, wyborczej i gminnej, równie jak we wszystkich sprawach niezwykłych ważnych dla obu narodowości, mają prawo założenia protestu (*Vetorecht*); w razie protestu jednej kurji nie może zapaść przeciwna ostateczna uchwała Sejmu.

5. Wydatki szkolne pokrywa każda narodowość ze swego osobnego budżetu szkolnego.

6. Stosunki władz państwowych między sobą będą załatwiane w zasadzie w powszechnym języku wspólnym. O ile w okręgach czeskich może się to dziać w czeskim języku, zostanie później ustanowione.

7. Używanie języków krajowych przez władze autonomiczne polegać ma na następujących zasadach: a) dotychczasowa trudność uwzględniania języków mniejszości zostaje prawie całkowicie usunięta przez dokonanie narodowego rozgraniczenia. b) Każda autonomiczna gmina, z wyjątkiem Pragi, ustanawia sobie sama swój wewnętrzny i zewnętrzny język urzędowy i nie może być do przyjmowania podań w innym języku, prowadzenia w nim rozpraw lub załatwiania spraw zmuszona. Stosunki z autonomicznymi władzami o innym języku urzędowym załatwiane będą przy pomocy tłumaczeń. Przekładów dokonywać będzie albo gmina sama, albo urzędy tłumaczków dla całych powiatów lub okręgów — albo wreszcie bezpłatne biuro tłumaczeń przy wydziale krajowym. c) W okręgach mieszanych będą używane oba języki. d) Przełożone władze autonomiczne korespondują z podległymi im władzami w języku tych ostatnich.

8. W Pradze z przedmieściami i w okręgach mieszanych mają być założone szkoły mniejszości, jeśli znajdą się ilość dzieci drugiej narodowości, wymagana przez ustawę; przy zakładaniu, względnie rozszerzaniu takich szkół ma być uwzględniana tylko stała ludność miejscowa, mieszkająca tam od dłuższego czasu. Koszty takich szkół pokrywać będzie fundusz szkolny krajowy odnośnej narodowości, nie naruszając poprzednich zobowiązań gminy. W okręgach jednojęzycznych potrzebne jest zezwolenie gminy na założenie takiej szkoły.

Postulaty dotyczące się Tyrolu są nam obojętne, ponieważ dotyczą ludności włoskiej.

Z KRAJU.

Z nad Dunajca, 24 maja.

Wypadki. — Przepaścista droga. — Dawniej a dziś.

Dnia 16 maja b. r. wyjechał dr Włodzimierz Krzeczunowicz, właściciel Janowic, w towarzystwie

Nowaka i przedsiębiorcy na wickle, niejakiego p. Bartetzko z Malmö, ze Szwecji. Jadąc przepaścistą drogą ponad Dunajcem, koń od strony Dunajca, nie mogąc się z błota wydobyć, wytężył wszystkie siły i skoczył w bok nad przepaść dunajcowa, pociągając za sobą drugiego konia, oraz wózek z jadącymi. Wszystko w mgnieniu oka zleciało po stromej górze w nurty Dunajca. Konie z wózkiem jakoś tak spadły w Dunajec, że się nie zabiły, lecz płynęły z połamanym wózkiem za prądem wody na dół, gdzie o kilkaset kroków niżej je wyratowano.

Szwed Bartetzko i Nowak, potłuczeni w powietrznej jeździe do Dunajca, wpadli w wodę, lecz przytomny zamoreczyk Bartetzko uratował siebie i Nowaka wyciągnął w mgnieniu oka. Gorzej było z drem Krzeczunowiczem, ten bowiem wypadł z wózka i tocząc się po złamach skał w nurty Dunajca, potłócił się na całym cieple i wywichnął przedramię lewej ręki w ten sposób, że kość wierzchnia wystąpiła pod pachę. Z bólu zemdlął i stoczył się w głębię Dunajca. Bartetzko, lubo całkiem osłabiony, wydobywa ostatnie siły, orjentuje się w jednej chwili i rzuca się w wodę za drem Krzeczunowiczem i omdlałego wyciąga na brzeg, poczem sam na chwilę zemdlął.

Rzeczywiście Bartetzko był bohaterem w tym nieszczęsnym wypadku, ocalił bowiem od śmierci siebie i dwóch towarzyszy. Cóż na to powiedzą tarnowskie władze powiatowe i drogowe? Wszak od 20 lat prosimy i żebrzemy, aby opuskami i tamami oddalić Dunajec po prawej stronie od drogi i tę pod Ostregową i Dąbrówką uczynić możliwą do przejazdu. Wszak tu ludzie mieszkają, którzy płacą podatki i żądają opieki rządowej i krajowej! Tu zaś, jakby na przekór, pozakładano z lewej strony Dunajca tamy, porobiono przekopy i wpędzono Dunajec pod samą drogę.

Takich wypadków, jak z drem Krzeczunowiczem, było tu już wiele — niedawno bowiem dzierżawca Finder połamał i utopił wóz ze zbożem, ledwie życie ocalono kilku ludziom; ile tu już pokaleczono koni i wygubiono sprawunków w Dunajcu!

Dawniej w tem miejscu utopił się gospodarz Jan Burnat, następnie Józef Stanok — dalej pod Dąbrówką zabił się Sumara, a po śmierci stoczył się do wody i utonął.

Sprawdzają się słowa, które przed kilku laty na komisji powiedział pan inżynier powiatowy: „Topić się, łamcie karki, ręce i nogi, to może prędzej sprawę budowy opuski i budowy popchnię naprzód“.

Wspomniana droga gminna pod Ostregową i Dąbrówką przed zaprowadzeniem samorządu w Galicji była, jak na owe czasy, bardzo dobrą linią komunikacyjną, łączącą gminy Janowice, Wróblowice, Siemichów i Dąbrówkę Szczepanowską z miasteczka: Wojniczem i Zakliczynem, oraz Zgłobicami do Tar-

WILKE COLLINS.

DZIEWCZYNY BEZIMIENNE

ROMANS SENSACYJNY.

77

(Ciąg dalszy).

Powstawszy, wyszła z pokoju. Po krótkim namyśle zdecydowała się przyjąć propozycję. Im więcej poszukiwania moje dla mej pięknej siostrzenicy mają charakter prywatny, tem trudniej jej przyjdzie pozbyć się wiernego Horacego Wragga.

Mojej podróży do Brighton nic nie stoi na przeszkodzie, a więc jutro wyjeżdżam. Jeżeli p. Noel Vanstone jest spadkobiercą swego ojca, to jest równocześnie jedyną dobrą i szczęścia obdarzoną ludzką istotą, której wcale nie zazdroścę.

9.

(Czerwiec).

9 czerwca. Wróciłem wczoraj z swemi informacjami. Notuję je tu, może się w przyszłości na co przydadzą.

P. Noel Vanstone opuścił wczoraj Brighton i udał się za interesami do Londynu do jednego z stojących pustką domów swojego ojca, Vauxhall Walk, w Lambeth. Bardzo oryginalny wybór mieszkania przez zamożnego człowieka zdaje się być wskazówką, że p. Noel Vanstone i jego pieniądze, niechętnie się z sobą rozstają.

P. Noel Vanstone wstąpił w ślady swojego ojca wśród następujących okoliczności. Zdaje się, że p. Michał Vanstone dziwnym zbiegiem okoliczności zmarł w ten sam sposób — bez testamentu, jak jego brat Andrzej; z tą tylko różnicą, że młodszy brat zostawił testament nie ważny, starszy zaś żadnego nie zostawił. Najsilniejsze charaktery mają swoje słabe strony, najsłabszą zaś stroną p. Michała Vanstona było, że

miał nieprzewidywaną obawę przed grozącą mu śmiercią. Jego syn, jego gospodyni, jego doradca prawny, kilka razy usiłowali nakłonić go do napisania ostatecznej woli, nie byli jednak w stanie pokonać nieprzewidywanego oporu przeciw spełnieniu interesu, jedyne interesu, o którym słyszeć nie chciał.

Dwaj lekarze mieli go w kuracji podczas choroby i zwracali jego uwagę, że jest za stary, aby się jej obronić, lecz ostrzegali daremnie. Oświadczył on, że nie myśli wcale umierać. Ostatnie jego słowa za życia (jak mi opowiadała służąca pani Lecount) były: „Z każdą minutą czuję, że mi lepiej; każcie prędko zaprzęgnąć do kabrioletu i znieście mię na dół, abym mógł wyjechać“.

Też samej nocy śmierć pokazała, że była upartą od niego i jedyne go syna M. Vanstona stosownie do ustawy uczyniła panem całego majątku. Nikt nie powątpiewa, że skutek byłby ten sam, gdyby zmarły zostawił testament, syn bowiem i ojciec zostawali zawsze w jak najlepszych stosunkach.

Pani Lecount pozostaje nadal gospodynią u syna, jak przedtem była u ojca i pojechała także do nowej rezydencji w Vauxhall-Walk. Czuje się ona tą zmianą rzeczy pokrzywdzona. Gdyby p. Michał Vanstone był zostawił testament, to otrzymałaby w każdym razie piękny zapis. Teraz zależna jest od uznania p. Noela Vanstona i mojem zdaniem ona się o uczucia wdzięczności postara. Nie wiem, co tam właściwie ma za zamiary moja piękna siostrzenica, ale jej prokują straszną przeszkodę w osobie pani Lecount.

Potąd sięgają do dziś moje informacje. Panna Vanstone przyjąwszy je do wiadomości, okazała mi najniezdziwniejszą nieufność: nie miała dla mnie nic, prócz najserdeczniejszych podziękowań. Chytra dziewczyna, djabelsko chytra dziewczyna! Ale jest coś, z pomocą czego mężczyzna zdoła ją złapać, szczególnie jeżeli owym mężczyzną jest przypadkowo Wragga.

Ani słowa o przedstawieniach, ani słowa o opuszczeniu obecnego naszego miejsca pobytu. Bardzo dobrze. Moja prawa ręka założy się z lewą: dziesięć przeciw jednemu, że z synem zawiąże ona porozumienia, jak dawniej z ojcem; dziesięć przeciw jednemu, że napisze do pana Noela Vanstona, — nim miesiąc dobiegnie końca.

21 czerwca. Zdaje się, że dzisiejszą pocztą napisała długi list, przyklepiła bowiem na nim dwie marki. (Prywatna uwaga dla mnie: Uważaj na odpowiedź).

22, 23, 24 b. m. Prywatna uwaga w dalszym ciągu: Uważaj na odpowiedź.

25 czerwca. Odpowiedź nadeszła. Jako były wojskowy ułożyłem naturalnie mój cały plan kampanji i powodzenie, jakie prawdziwą wytrwałość zawsze nagradza, nagrodziło i mnie, bo oto udało mi się list rzeczony pochwylić.

List nie jest pisany przez p. Noela Vanstona, lecz przez panią Lecount i rozpoczyna się wielkimi grzecznościami.

Delikatne zdrowie p. Noela Vanstona i świeża troska nie pozwalają mu samemu pisać. Dalsze listy panny Vanstone będzie się neodpiewywane odsyłać z powrotem. Osobiste natręctwo pociągnęłoby natychmiast za sobą zawezwanie opieki odnośnych władz.

P. Noel Vanstone został przez ojca wyraźnie ostrzeżony przed panną Magdaleną Vanstone i nie zapomniał wcale słów ojca: pamięć na najlepszego z ludzi poucza go, żeby wobec p. Vanstone nie zajął innego stanowiska, niż zmarły. Objawienie tego swego życzenia, polecił pani Lecount.

Wywiązuje się ona z swego zadania w jak najwięźlejszej formie, unikając niepotrzebnych wymyślań i nazywając w grzeczny sposób adresatkę po imieniu; przyczem spodziewa się, że ta prerogatywa znajdzie odpowiednie uznanie (Taka jest treść listu i na tem się to pismo kończy).

(Ciąg dalszy nastąpi).

nowa, gdzie się wszelkie produkty z tej okolicy wywozi do kupna i sprzedaży. Dziś wskutek przekopów i bicia tam na Dunajcu z lewej strony, a zupełnego zaniedbania tej dzikiej rzeki z prawej strony, miejscowości wyżej wymienione odcięte są od Złobie do Tarnowa, od Wojnicza, oraz niektóre od Zakliczyna. Gmina Gierowa i Dąbrówka Szczepanowska odcięte są od swoich parafii do Olszyn i na Jodłówkę. Ludziska częstokroć umierają bez ostatnich pociech religijnych, bo ksiądz tu nie dowiezie, a zdarza się, że przy wozwiezaniu Dunajca nieboszczycy muszą się przeodleżać, zanim ich na cmentarz przeprowadzą. Dawniej bowiem był dobry przewóz pod Janowicami, rentował się, bo przewożono dziennie, prócz pieszych, przeciętnie 30 fur.

Folwark Gierowa był perłą Janowic. Dziś upadł ten przewóz, bo po śmierci nikt się nie spieszy jechać drogą pod Ostregową i Dąbrówką Szczepanowską, a nawet nieboszczycy muszą mieć respekt przed inżynierką tarnowską!

Dr Krzczonowicz, nader gorliwy i postępowy robotnik, człowiek wielkiej pracy, przebywa codziennie tę karkołomną drogą i ludzie, którzy tu mieszkają, zmuszeni są ją przebywać, nie mając lepszej komunikacji do wyboru. Dr Krzczonowicz na gruzach niegdyś świetnego folwarku Gierowej sam dozoruje roboty, aby z tej, pomysłem sztuki inżynierskiej utworzonej pustyni można jeszcze jakiś pożytek wyciągnąć. Takie więc skutki osiągnął ze swojej pracy, że lekarz dr Kowalski z Tarnowa już po raz drugi składa i naciga jego kości. Szkoda, że ten znakomity lekarz nie mieszka tu bliżej Ostregowej, takie naprawianie rąk i nóg częstoby się mu trafiło.

Jest przypuszczenie, że i patrolujący tu po ciemnych nocach żandarm skąpie się w Dunajcu. Szczęściem, że biedaczysko nie jeździ, ani nie nosi parasola, więc pieszo brnie po błocie, trzymając się rękami krzaków, aby nie wpadł do wody. Piszący niniejszą korespondencję także po trzykroć już wisiał między niebem a ziemią.

Lwów, 24 maja.

Słówko o rozpoczętym procesie p. Bujnowskiego. — Okólnik p. namiestnika, jego konsekwencje i o „lepiej późno, niż nigdy”. — Zdawkowy argument. — Objawy przesilenia finansowego. — Sprawa sprzedaży kopalni węgla.

Dziś rozpoczął się proces z głośnej w swoim czasie sprawy zniknięcia dwunastu tysięcy złr. Wydziału krajowego, w drodze z jednego korytarza na drugi, w tymże samym gmachu. Winą obarczono urzędnika Wydziału krajowego p. Bujnowskiego, z początku przyaresztowanego, później wypuszczonego na wolną stopę za kaucję. Sprawozdanie z tego procesu zirażda czytelnicy *Głosu Narodu* na innym miejscu, tu nadmienić muszą, że sprawa ta, wobec tego, co się po niej w mieście stało i co się dziś jeszcze dzieje, tak dalece straciła na aktualności i tak jest mała w stosunku do innych *cause celebre*, że ogólna uwaga nie jest na nią zwrócona i jeżeli się nią interesują, to tylko urzędnicy Wydziału krajowego, wśród których różne krążą wersje, ale w każdym razie na wersjach się kończy.

Okólnik p. namiestnika, polecający komisarzom rządowym skrupulatnie wykonywanie kontroli nad Kasami oszczędności, jeżeli z jednej strony wywarł dobre wrażenie i niezawodnie tego rodzaju rozporządzenie, przyczyniające się do ozdrowienia naszych stosunków finansowych, będzie niewątpliwą i niepopolitą zasługą hr. Pinińskiego, to z drugiej strony z przykrością trzeba stwierdzić, że kontrola rządowa w tym kierunku nie była przedtem należycie przestrzegana i że, co za tem idzie, wszelkie z tego powodu wynikające nadużycia muszą być w znacznej części pod odpowiedzialność rządu kładzione. Z tego, co dziś się okazało, nie było ani jednego faktu, aby defraudacje zaczęły się świeżo — wszystkie one sięgają dawniejszych czasów, prowadzone były i ukrywane systematycznie przez czas dłuższy i dopiero dziś zdemaskowane. Pod tym względem nie można chyba usprawiedliwiać, a nie ulega najmniejszej wątpliwości, że gdyby kontrola powołanych do tego czynników była wykonywana ciągle ściśle, bezwzględnie i od samego początku, to nie byłoby tego, co dziś jest, a jeżeliby wydarzyły się jakieś fakty, byłyby drobne, dopiero zapoczątkowane i nie zlewające się ilością i charakterem w jakąś ogólną katastrofę. Hr. Piniński zaskarbia sobie wdzięczność za swój wisiejszy okólnik, radykalnie biorący się do rzeczy, dostatecznie, lepiej późno, niż nigdy, ale niemniej eroki ogół musi żywić żal do rządu krajowego, że siadając w rękach władzę i mając możność zapobiedz malwersacjom i nadużyciom, powierzchowną kontrolą, pobłażliwością i w sprawach tego rodzaju niejącem się niezem usprawiedliwić, za daleko posunięciem zaufaniem przyczynił się poniekąd do tych przesileni, które ciężko dotykają nasze stosunki ekonomiczne, finansowe i wepchnięci zostaliśmy w położenie, w którym, bądź co bądź, nie nabiera się zaufania do władzy, nawet wśród tych sfer spokojnych, pracow-

tych, kierujących się rozumnym patriotyzmem, które w harmonii całego społeczeństwa z rządem krajowym pragną dodatnich rezultatów dla interesów politycznych całego narodu polskiego.

Obok strat materialnych, obok podrażnionej opinii publicznej, która może zbyt pesymistycznie, ale usprawiedliwiona, zapatruje się na tok spraw publicznych, obok przygnębienia, które opanowało całe masy inteligentne — rwanie się nici, łączących w różnych kierunkach i potrzebach społeczeństwo z rządem krajowym, ten dorobek niezwykle politycznej doniosłości dla sprawy narodowej, nie da się zaprzeczyć i zanim nawiążą się te nici, będzie trzeba dużo przeboleć z jednej i z drugiej strony, a czy się wszystko da naprawić i kiedy to się da naprawić, dziś przewidzieć nie można. To jednak pewna, że skoro to, co się stało, odstąpić się nie może, do odzyskania stanowiska i powagi rządu krajowego najprędzej doprowadziła szczerowość w obecnym postępowaniu, bezwzględne wyrzeczenie się tuszowania, osłaniania i zatajania konkretnych faktów, dając folę najzupełniejszą i nieograniczoną sprawiedliwości. Zdawkowy argument, nadużywany dziś więcej, niż kiedykolwiek indziej, że nie trzeba wywoływać publicznego zgorznienia i przejęcia, odsłaniając nagą prawdę, lecz w inny sposób złe naprawiać — jest z gruntu fałszywym środkiem, bo naprzód prawda wyjdzie na wierzch prędzej czy później, a wtedy jeszcze gorsze wywołuje skutki zgorznienia, a powtóre podobno procedura prowadzi do położenia, w którym wytwarza się taki chaos okoliczności i kolizyj, że w końcu nie można z tego wybrnąć, tylko trzeba wyskoczyć.

Przesilenie finansowe zaczyna dotykać tutejszy świat przemysłowy i kupiecki. Zatomowany lub ogromnie utrudniony kredyt ruchomy sprowadza nie tylko zastój, daleko idące ograniczenia w transakcjach handlowych, ale grozi i katastrofami. Świat kupiecki jest mocno tem zaniepokojony, tem więcej, że czuć już tego stann dotykające objawy. Samobójstwo tutejszego kupca Czapeczyńskiego, o którym wczoraj telefonicznie doniosłem, ma pośredni związek z tym stanem. Czapeczyński prowadził handel futrami na dużą skalę, miał nawet obszerną realność z gruntem na Wulce, a jednak brak kredytu uniemożliwił mu tak dalece prowadzenie dalsze interesu, że w przededniu popełnionego samobójstwa zgłosił do sądu upadłość swojej firmy.

Znowu rozgłosu narobiła sprawa sprzedaży kopalni węgla w Kryszynie i Dźnrowie, należących przedtem do p. Szczepanowskiego, a zasekwestrowanych obecnie przez galicyjską Kasę oszczędności. Sprawa ta, mimo ogłoszonego komunikatu przez dyrekcję Kasy oszczędności, nie jest należycie wyjaśniona, — ponieważ jednak dyrekcja zapowiada ponowny komunikat wyczerpujący, który ma być ogłoszony jutro lub pojutrze, nie uprzedzając go, wstrzymuję się na razie od komunikowania szczegółów tej afery, która, co prawda, wywołała powszechny niepokój i niepotrzebne dolewianie oliwy do ognia. *Zet.*

ZE SWIATA.

Madryt, 17 maja.

Męczeński zgon torreadora.

Hiszpańskim pogromcom byków nie wiodło się ostatnimi czasami, a śmierć w walczących ich szeregach niejedną szeroki sprawiła wyłom. Onegdaj znów dwóch zśród najdzielniejszych torreadorów padło bez życia na piaskach areny.

Jeden z tych dobrowolnych męczenników namiętności ludzkich znalazł jednakże tym razem śmierć wśród tak dziwnie tragicznych okoliczności, że zgon jego zajaśniał aureolą męczeństwa świętych w oczach hiszpańskiego ludu.

Znano powszechnie w Hiszpanji pod nazwiskiem Mazzantinita nieustraszonego bohatera wielu śmiertelnych pojedynków, stoczonych na wszystkich niemal arenach kraju. W życiu sportowem ceniono go jako pierwszorzędnego Banderrilera, uniejącego z szaloną zręcznością potykać się z najdzikszem zwierzęciem. Dziś już odważny ten chłopak nie pójdzie więcej, stryjny w błyszczące szaty, na krwawe gody, jak wielu już bowiem jego poprzedników i towarzyszków i on padł ofiarą swego zawodu.

Dla nas Europejczyków z Północy na widok ulubionych igrzysk hiszpańskiego ludu, krew ścina się w żyłach, a kiedy przyjdzie nam patrzeć na śmierć którego z Torreadorów do współuczucia i podziwa miesza się uczucie nieopisanej grozy, nawet wstętu dla tych nowoczesnych gladjatorów. Mazzantinito jednak poświęcił się za drugich, a okropny zgon jego ocalił może niejedno kwitnące życie. Istnieje tutaj byk pada na arenie, publiczność tłumnie zbiega ze swoich miejsc i gromadzi się około dogorywającego zwierza, aby przyglądać się, jak zwycięski Torreador zadaje mu ostatni „cios łaski“.

Na ostatnich igrzyskach w Eskurialu scena ta miała się znowu powtórzyć, jednak tym razem stało się to niestety zawczasem. Ostatni byk, ngodzony śmiertelnie, padł już u nóg Torreadora. Huczne oklaski zagrzmiwały w audytorjum i wnet gromada widzów zbiegła się na arenie dookoła walczących. Nagle zwierzę, dobywając ostatnich wysiłków, zdołało zerwać się jeszcze na nogi i mierząc przybyszów krwią nabiegłymi oczyma, z rykiem straszliwym rzuciło się na nich. Wszczął się zgiełk okropny i zamieszanie i nieunikniona katastrofa zawiła nad głowami tej gromadki nierozważnych zapaleńców. Wszyscy jedni przez drugich rzucili się do ucieczki, zwarli się i zmieszali ze sobą i wret jedna bezkształtna masa ciał zatoczyła się po ziemi, a rozjuszony byk doganiał już swoje ofiary.

W mgnieniu oka, powziąwszy heroiczny plan, dzielny Mazzantinito z błyskawiczną szybkością poskoczył naprzód i własną pierś nadstawił zwierzęciu. Byk obniżył kadłaty łeb, jedno pchnięcie rogów i bohaterski Banderillero z rozdartą pierśią padł daleko na arenie, przelatując po nad grzbietem zwierza. Rzeczalale bydlę powróciło do swojej ofiary i zaczęło szarpać ją dalej, włócząc po skrwawionym piasku. Nim nadeszła pomoc, Mazzantinito dawno już żyć przestał, ale nierozważny tłum, który był przyczyną katastrofy, zdołał tymczasem uratować się ucieczką i schronić się za barjery. Cześć bohaterskiemu młodzieńcowi!

Widownią również krwawych walk, ale nie między zwierzęciem a torreadorami, lecz pomiędzy hiszpańską młodzieżą stało się niedawno miasteczko Valladolid. Studenci tamtejszego uniwersytetu zawikłali się w długotrwałe spory z miejscową szkołą kadetów kawalerji. Dingi czas już zanosilo się na krwawe zajęcia między młodzieżą obydwu tych zakładów, naprężone stosunki jednak zamieniły się w formalną wojnę z chwilą, gdy przyszło do pierwszej utarczki ulicznej. Odtąd już na porządku dziennym były bitwy studentów z kadetami, w których oficie i krew płynęła i sporo dostawało się sińców jednej i drugiej stronie walczących. Najwięcej jednak cierpiała na tem ludność miasta, niepokojona na każdym kroku. Nareszcie przed kilku dniami udało się dzięki zabiegom kilku doświadczonych profesorów obydwu instytucji ułagodzić wzburzone umysły przynajmniej do tego stopnia, że okazały się skłonni do pokojowych pertraktacyj. Zwołano więc młodzieży, wywiązała się dyskusja, która niebawem wykazała bezpodstawność żywionych ku sobie wzajemnie zawiści i młodzież znowu pogodziła się ze sobą, przymierze zaś zaprzysiężono przy wspólnej uczcie. *T.*

(Dok.) Awans majowy w armji. W żandarmerji: Rotm. I kl. mianowani rotmistrze II kl.: Ferdynand Diener i Karol Tilzer kraj. komenda żandarmerji nr. 5 we Lwowie, ostatni z przydzieleniem go do ministerstwa obrony kraj.

Rotmistrzami II kl. porucznicy: Józef Foreitnik, Franciszek Wodniansky, Karol Salomon Friedberg i Adolf Staromiejski, wszyscy przy krajowej komendzie żandarmerji nr. 5 we Lwowie.

Porucznikami mianowani podporucznicy: Alfred Lellek, Karol Straube i Henryk Kwitniowski, wszyscy przy krajowej komendzie żandarmerji nr. 5 we Lwowie i Władysław Żurkowski w krajowej komendzie żandarmerji nr. 13 we Lwowie.

Cesarz nadał wojskowy krzyż załugi kapitanowi I kl. Leonardowi Petelenzowi w 95 pp., rotmistrzom I kl.: Henrykowi Rischowi w 1 p. drag., Edmundowi Zarebie w 3 p. ul., Janowi Pisulińskiemu w 2 p. ul., Bolesławowi Komarnickiemu w 3 p. ul.

Cesarz polecił wyrazić najwyższe swoje zadowolenie kapitanom I kl. Novak Radivojevicowi 10 pp., Juljuszowi Albeckowi 90 pp., Arnoldowi Wernerowi 89 pp., Antoniemu Serwackiemu 89 pp., Józefowi Tessarowiczowi 77 pp., Sewczynowi Ulrichowi w 56 pp., Franciszkowi Salibillowi 55 pp., dalej rotmistrzom I kl.: Oskarowi Voelkersowi w 2 p. ul., Alojzemu Wagnerowi w 1 p. ul., Teodorowi Szaszkiwiczowi w 9 p. drag., Samuelowi bar. de Altorria Aporowi w 8 p. huz., Janowi bar. Hohenbuchel w 7 p. ul., następnie kapitanom I kl. Konradowi Dworzczakowi 2 p. art. fort i Alojzemu Reitermannowi 5 p. art. fort.

Cesarz nadał krzyż kawalerski orderu Franciszka Józefa lekarzowi pułkowemu I kl. Zygmuntoowi Dynesowi, a złoty krzyż załugi lekarzowi pułkowemu I kl. Michałowi Martynowiczowi.

Wywóz z Galicji. Wskutek naprężonych stosunków pomiędzy Danją a Niemcami otwiera się w Danji bardzo korzystne pole zbytu dla następujących artykułów eksportowych: szynki, wędliny, kielbasy, jaja, ser, likiery, spirytus, wyroby koszykarskie. Bliższych informacji udziela Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie.

Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie zawiadania interesowanych, że dekretem królewskim, ogłoszonym w „Gazeta de Madrid“, zezwala rząd hiszpański na bezpośrednio zakupna materiałów budowlanych, jak wapno, cement, piasek gips, deski, kamienie, zapotrzebowanych przez inżynierję wojskową w Palmie na lat cztery.

Teatr letni w Parku Krakowskim.

W piątek, dnia 26 maja: „Biedna dziewczyna“, wode-wil w 5 obrazach.

W sobotę, dnia 27 maja: „Piękna Helena“, operetka Offenbacha.

UCZEN znajdzie umieszczenie w Cukierni Lwowskiej
Jana Mielalika ul. Florjańska L. 45. Zamiejscowi mają pierwszeństwo. 1445

KRONIKA.

Kraków, 26 maja.

Kalendarz kościelny. Dziś piątek, Suchy dzień, Filipa Nereusza, wyznawcy; jutro Suchy dzień, Jana, Papieża, męczennika i Marii Magdaleny de Pazz; pojutrze Niedziela św. Trójcy, Wilhelma.

Kalendarz rybacki. Od 16 maja istnieje czas ochronny na: jazia, swinke, czopa, cytrę i brzana, oraz na raka samiec.

Kalendarz myśliwski. Od 15 maja wolno polować jedynie na rogacze (samce sarn), na wszelką inną zwierzynę i pactwo w ogólności istnieje czas ochronny. Dzik i lisy należy tepić.

Przez cały rok nie wolno polować na: łanie, sarny samice i cielęta, spiczaki, samice cietrzewi i guszców.

Kalendarz astronomiczny. Wschód słońca rozpoczął się dziś o godzinie 3 minut 42, zachód przypada o godzinie 7 minut 32, długość dnia godzin 15 minut 50.

Stan powietrza. Dnia 26-go maja o godzinie 7 rano barometr 730,5, termometr + 12,4 C., wilgotność 91%, wiatr wschodni. 10.

Klasztor pod wezwaniem św. Bernardyna Seneńskiego na Stradomiu zaprasza na nroczystość Patrona kościoła, która się odprawi wyjątkowo w tym roku dopiero 29 maja t. j. w poniedziałek. Celebrować i kazania prawić będą O. Paulini ze Skałki. Odpust zupełny przy dopełnieniu zwykłych warunków. Porządek nabożeństwa w dniu 29 maja: O godzinie 7—8 msze ciche przed św. Bernardynem Seneńskim. O godzinie 9 wotywa, o 10^{1/2} snma z kazaniem. Po południu nieszpory uroczyste o godzinie 6-tej, połączone z nabożeństwem Majowem, poczem procesja z Najśw. Sakramentem po kościele.

W zakrystji kościoła nabywać można książeczki po 10 ct. z obrazkiem, modlitwą i żywotem św. Bernardyna Seneńskiego. Czysty dochód przeznaczają się na upiększenie kościoła.

Przeniesienia i mianowania. Sąd krajowy wyższy w Krakowie przeniósł oficjałów kancelaryjnych II klasy: Józefa Wendla z Milówki do Tarnowa, Jana Rerutkiewicza z Dobczyce do Makowa i Stanisława Majkę z Sokołowa do Zatora, a zarazem zamianował oficjałami kancelaryjnymi II klasy kancelistów sądowych: Zdzisława Marceliego Schmidta w Nowym Targu dla Milówki, Antoniego Władysława Pałowskiego w Kalwarji dla Dobczyce, Wincentego Sokopa w Jordanowie dla Nowego Targu, Wincentego Orsačka w Tarnowie dla Nowego Sącza, Michała Gawrońskiego w Nowym Sączu dla Krakowa, Franciszka Lazińskiego w Żmigrodzie dla Dukli i Józefa Zubka w Wiśnicz dla Sokołowa.

Sekcja ekonomiczna Rady miejskiej na posiedzeniu w dniu 24 b. m. pod przewodnictwem p. J. Rottera załatwiła następujące sprawy: postanowiła urządzić automatyczną stację telegrafu pożarnego w koszarach obrony krajowej przy ulicy Siemiradzkiego a to w interesie bezpieczeństwa ogniowego dla budynku, koszar, magazynów i t. p.; zwolniła dalej Zgromadzenie Siostr Felicjanek od opłaty za paszę bydła na Błoniach miejskich, ze względu na ubóstwo Zgromadzenia, które wspiera ubogich przeważnie z klasy robotniczej.

Kilku członków sekcji podniosło, że publiczność zali się na niewłaściwe i przeciwne przepisom lub zarządzeniom władz dotyczących postępowanie osób wojskowych; tak naprzykład w tych dniach trzech oficerów jechało konno chodnikiem ulicy Zwierzynieckiej i o mało nie najechali na przechodzącą kobietę z małymi dziećmi, mimo, że ulica Zwierzyniecka z powodu zakładania rur wodociągowych, jest z zarządzenia władz dla ruchu wozowego i konnego zamknięta. Również na wielu ulicach w mieście także zwyczajni żołnierze pozwalają sobie ku wielkiej niewygodzie i niezadowoleniu publiczności jeździć po chodnikach, lub prowadzić po nich konie. Podobne nadużycia, mogące spowodować nieszczęśliwe wypadki, powinny być przez dotychczasowe władze wojskowe jak najsurowiej stanowczo skarcone i nie powinny być żadną miarą cierpiane. To też sekcja poleciła Magistratowi, aby tak samo w swoim zakresie, jako też w władz dotyczących, postarał się o zapobieżenie podobnym nadużyciom. Ponadto załatwiła jeszcze sekcja cały szereg spraw administracyjnych.

Wystawa pracy kobiet ściągają istne tłumy publiczności. Dotychczas jednak wystawę zwiedza wyłącznie publiczność inteligentna. Zdaniem zaś naszym dobrze byłoby zrobić wystawę przystępną i dla klas robotniczych zniżając ceny wstępu o połowę, dajmy na to w niedziele. Wczoraj p. Michalska, która co dzień występuje z jakąś czarującą nowością, obdzielała przed południem zwiedzające panie pięknymi bukietami.

„Gwiazda“ krakowska ostatnią wieczorną poświęciła w środę nczczeniu dnia Trzeciego Maja, albowiem wieczór wspaniały, jak projektowano, dla ważnych przyczyn nie mógł przyjść do skutku. Z przyjemnością zaznaczyć musimy, że na cały program zło-

żyły się siły własne. Po przemówieniu prezesa nastąpiły produkcje muzyczne i deklamacje. Grą na cytrze zajął słuchaczy p. Józef Paulo. Panna Alina Klimowska wygłosiła piękne wiersze patriotyczne. Głębokie wrażenie wywarli swemi deklamacjami pp. Ochalski i Przepolski. Po wygłoszeniu długiego wiersza patriotycznego przez p. Schmidta, przemówił na zakończenie członek „Gwiazdy“ p. St. Nowak. On też dołożył starań w urzędzeniu tej skromnej wprawdzie uroczystości, lecz płynącej z uczuć serdecznych młodzieży, która tembardziej zasługuje na uznanie, że dla oddania hołdu Ojczyźnie, wprost po całodziennej żmudnej pracy, zgromadziła się tak ochotnie i tak zgodnie. Szkoda, że słabość przeszkodziła p. Strokowej wystąpić z odczytem, jaki zapowiedziano.

Festyn, który się odbędzie w niedzielę dnia 28 maja w Parku krakowskim, na dochód Domu pracy i nbogich zostających pod opieką Towarzystwa pań św. Wincentego a Paulo zapowiada się świetnie. W festynie biorą również udział cyklisty krak., nrządzając wspaniałe korso kwiatowe. Dla trzech najpiękniej ubranych rowerów przeznaczyły panie kosztowne nagrody. Wręczanie nagród nastąpi podczas festynu na arenie cyklistów. Fanty na loteryję płyną obficie; o dalsze nadsyłanie fantów uprasza komitet pod adresem pań, albo wprost do pani delegat. Laskowskiej. P. Bałabanowa przesłała na cele loterji 10 zlr.

Umieszczenie szkoły w Krakowie przy końcu XIX wieku! Otrzymujemy następujące pismo: Zaprasza się Radę szkolną okręgową, a osobliwie jej przewodniczącego w osobie pana prezydenta miasta, aby raczył obejrzeć, bo pewnie jeszcze nie widział, jak to ułożona jest w starożytnym jego grodzie jedna ze szkół żeńskich św. Salomei przy ulicy Krupniczej. Mieści się ona w dwóch budynkach pod liczbą 4 i 8. Pod liczbą 4, zgaduj Panie Prezydencie, gdzie nasze dzieci odbywają pauzy? One biedne, wypuszczone z smrodliwych klas, stoją smutne i blade na wąskich i stromych schodach i ciemnym korytarzyku, bo tam ani podwórza, ani światła, ani powietrza nie ma; tylko schody, a do schodów, odzielone tylko oknem, przytykają smrodliwe starej mody wychodki. Podobno drzwi klasy dotykają jedną ścianą lodowni. To nie szkoła, to mordownia biednych istot i nanczycielek. Nielepsze stosunki są pod liczbą 8. Tam jest podwórzec, lecz dwie klasy są tak ciasne, tak straszne, że aż opisać trudno, jakie w nich w zimie panuje powietrze. Słyszeliśmy, że gorliwa bardzo pani dyrektorka kilkakrotnie prosiła o zmianę lokalu, lecz podobno względ nie na dobro dzieci, ale na inne rzeczy przeważał i szkoła ma pozostać nadal w tym lokalu i nasze dzieci mają nadal dusić się, bo tak się podoba wyższej władzy. Wartoby było, aby i rodzice obejrżeli, zanim do nich posła swe dzieci, te kaźnie. To wstyd, aby przy końcu XIX wieku w Krakowie podobne istniały po szkołach stosunki!

Jeden z ojców.

Profanacje niedzieli. Liczne przykłady pouczają nas, że lekceważenie przez żydów naszych świąt, niedziel i nabożeństw, tuż pod boki władz, dochodzi do bezczelności i granic niebywałych. Narzekania nasze nie są głołosłownym frazesem. I tak pierwszy przykład: Żyd Krongold, kotlarz przy ul. Grodzkiej l. 46, każdej niedzieli tłucze się i pracuje w czasie nabożeństwa ku wielkiemu obrzenu i zgorszeniu lokatorów, którzy wszyscy są chrześcijanami. Drugi przykład: W nowo budującym się domu żyda Lesera, naprzeciw nowego gimnazjum św. Anny na Groblach, w każdą niedzielę malarze żydzi tak zawzięcie cały dzień malują drzwi, okna, a nawet ganki na zewnątrz wśród aroganckiego śpiewania żydowskich piosenek, jak w najzwyczajniejszy dzień roboczy. Przedsiębiorca tej budowy jest naturalnie żyd Kleinberg. W niedzielę (30 z. m.) pracowano w tej kamienicy najenergiczniej, za to nazajutrz i maja wszyscy ci żydzi zrobili sobie święto i od roboty się wstrzymali. Trzeci przykład: Nasi listonosze na Kaźmierzu i Stradomiu, owi prawdziwie pożałowania godni żydowscy męczennicy, którzy zrywać muszą płuca i nogi po karkołomnych i budzących zaulkach dzielnic żydowskich, skazani są na to, że świętować muszą w szabas, żaden bowiem żyd w sobotę ani receptu nie podpisze, ani przesyłki pieniężnej nie odbierze. Rzecz naturalna, że na niedzielę zbiera się podwójny nawał pracy i listonosze zamiast kończyć swoją czynność o godz. 11 rano tak, aby mogli jeszcze Sumy wysłuchać, kończą ją dopiero o godz. 2 po południu, kiedy już po kościołach nie ma nabożeństw.

Zapytujemy odpowiednich władz, jak długo jeszcze będziemy patrzeć na tak bezkarną profanację naszych niedziel i świąt przez żydów?

Zawsze oni. Wiedeński „Związek wierzycieli“ ogłasza upadłości: Hirsza Dawida Obstfelda, knpca w Krakowie i Pessla Reichwalda, handlarza towarów galanterijnych we Lwowie.

Dzieciobójstwo. Inspektor policji Bron. Karcz arestował Mariannę Gach, 33-letnią wdowę, która swoje 11-dniowe, zdrowe dziecko rozmyślnie udusiła dnia 22 b. m. w klinice ginekologicznej. Wyrodna

matka do winy się przyznała i została osadzona w więzieniu śledczym.

Policja arestowała wczoraj żydka Seliga Schönfelda, rzekomego ajenta handlowego za to, że wałęsał się po koszarach 13 pułku piechoty i wyłudzał od żołnierzy pieniądze.

Podgórze. W parku na Krzemionkach nrządzą nasz „Sokół“ festyn w dniu 4 czerwca t. j. w niedzielę po południu. Ćwiczenia gimnastyczne, zabawy dzieciinne, tombola, kucie skał przy oświetleniu bengalskiem i sztuczne ognie wypełnią program. Muzyka wojskowa przygrywać będzie przez orkiestrę. Uproszczone panie zajmą się bufetem i kwater przystępnych cenach w namiotach odpowiednio urządzonych. Sądymy, że w tak uroczej miejscowości nie zabraknie uczestników chętnych a cheiwych oddychać świeżem powietrzem. W razie niepogody festyn zostanie odroczony.

P. Aleksander Des Loges, komisarz policji lwowskiej, otrzymał od pana namiestnika uznanie na piśmie za swą energiczną i pełną taktu działalność około utrzymania porządku podczas wiecu katolickiego.

„Rodzina“. W niedzielę dnia 28 maja b. r. o godzinie 7^{1/2} rano przyjadą do Bochni członkowie wydziału centralnego i rady nadzorczej „Rodziny“ we Lwowie w celu odbycia dorocznego posiedzenia pod przewodnictwem ordynata Tadeusza Czarkowskiego Golejowskiego, prezesa Towarzystwa. Program zjazdu jest następujący: 1) Powitanie delegatów na dworcu kolei przez burmistrza dra Ferdynanda Maisa. 2) O godzinie 8 nabożeństwo w kościele parafjalnym. 3) O godzinie 10 posiedzenie w sali rady miejskiej, a po ukończeniu tegoż nastąpi odczyt p. Jana Welichowskiego „O oszczędności“. 4) O godzinie 2 obiad w sali kasynowej (muzyka salinarna). 5) O godzinie 5 koncert muzyki salinarniej w parku „Sokoła“. Odjazd o godzinie 9 lub 10 wieczorem.

Po raz pierwszy od istnienia „Rodziny“, rada nadzorcza zbiera się w Galicji zachodniej. Dotąd po za siedzibą wydziału centralnego we Lwowie odbywały się zebrania rady nadzorczej w r. 1884 w Stanisławowie, w r. 1894 w Gródku, w r. 1898 w Tarnopolu, a w roku bieżącym w Bochni.

Dzieciak zbrodniarz. Na podwórzu domu lwowskiego l. 61 na ulicy Żółkiewskiej bawiło się w czwartek pod dozorem piastunki małeńkie dziecko pp. N. Do zabawy tej przyłączył się 9-letni Emil Blank, który niebawem zmienił wesołą grę na dokuczanie i bicie dziecka. Widząc to piastunka, Parańska Dacówna, zwróciła parę razy uwagę Enila na niestosowność takiej zabawy, gdy zaś to nie pomagało, chciała go siłą usunąć z podwórza. Wówczas Emil, uniesiony gniewem, porwał za nóż i przebił Dacównę. Krwią oblaną odstawiono do stacji ratunkowej, która po prowizorycznym zaopatrzeniu rany, powierzyła ją opiece domowej.

Godne napiętnowania. Przed dziesięcin dniami przyszedł do Stacji Oświęcimia transport koni, składający się z trzech wagonów pod adresem A. Haber w Oświęcimiu, a nadany w Podwoleczyskach przez Jakóba Bochnera. W jednym wagonie załadowane było 13 sztuk, w drugim 16 sztuk, a w trzecim wagonie 26 sztuk, wyraźnie dwadzieścia sześć sztuk koni i to wcale niemających, ale koni rosłych i wysokich — transport miał rzekomo przeznaczenie na rzeź, ale czy to były konie istotnie na rzeź przeznaczone, to o tem dałoby się dużo pisać. Pomyśleć jednak, że w wagonie, mającym najwyżej 17 metrów objętości i powietrza zamknięto 26 sztuk koni i takowe wyprawiono w drogę z Podwoleczysk aż do Oświęcimia, to jest drogę, wynoszącą 600 klm., a trwającą co najmniej 40 godzin, jest rzeczą tak potworną, że trudno w coś podobnego n wierzyć — i to wszystko dzieje się na linii kolei państwowej pod okiem władzy, która jako rządowa czuwać powinna, by podobne nadużycia surowo kareć! A gdzie są weterynarze!! a gdzie jest towarzystwo opieki nad zwierzętami!!

Zaprawdę, za dużo nasze żydki rządzą na kolejach, kiedy takie nadużycia bezkarnie im uchodzą.

Sprawa o Szczawnicę. W swoim czasie donosił *Głos Narodu*, że w sądzie apelacyjnym p. Feliks Pławicki przegrał proces i że dobra Szczawnica zostały przysądzone p. Idzie hr. Lasockiej. Otóż dowiadujemy się, że na skutek nadzwyczajnej rewizji, wniesionej przez adwokata dra Feliksa Czesnaka, imieniem p. Feliksa Pławickiego, sąd najwyższy zniósł obydwa wyroki niższego sądownego, dla p. Pławickiego niekorzystne i nakazał tutejszemu sądowi apelacyjnemu rozpatrzyć jeszcze raz sprawę i ponownie wydać wyrok.

Powrót z wycieczki naukowej. Z Gorlic piszą do nas: Młodzież tutejszej uzup. szkoły przemysłowej powróciła upejona wrażeniami dnia 22 maja b. r. wieczorem z 3^{1/2}-dniowej wycieczki naukowej z Krakowa ze swym kierownikiem p. Karolem Skwarczewskim i gronem nauczycielskiem. Młodzież ta, po wysłuchaniu Mszy świętej w Podgórzu, zwiedziła w sobotę dnia 20 b. m. niektóre fabryki i Krzemionki w Podgórzu, kościoły w Krakowie, poczem o godzinie 1 w południe ruszyła do Wieliczki, gdzie podziwiała te

Niezwykła nowość! Fabryka tutek RUDOLFA HERLICZKI

w Krakowie, pl. Maryacki l. l.,

1540

ogłasza, że każdy z Szanownych odbiorców, zamawiający 1000 tutek może mieć tutki z swemi początkowymi literami.

Nieźródnaną dobroć bibutki!

Nieźródnaną czystość w wykonaniu!

ogromne kopalnie soli przy rzęsimem oświetleniu i ogłosie muzyki salinarnej.

Następnie, wróciwszy tego samego dnia do Krakowa, oglądała dalej świątynie, teatr, planty. W następne dwa dni zwiedzała jeszcze kościoły, groby królów polskich, groby zesłanych na Skalce, cmentarz, kopiec Kościuszki, gmachy godne uwagi i inne pamiątki narodowe.

Fundusze na ten cel złożyły przychylnie tej szkole instytucje miejscowe, a część wys. Izba handlowo-przemysłowa w Krakowie, a to za staraniem przyjaciela młodzieży, p. Wojciecha Biechońskiego, burmistrza miasta Gorlice.

Majówka. Z Sili piszą do nas: Dnia 22 maja odbyła się w naszej gminie majówka dzieci szkolnych, a staraniem p. nauczyciela R. Jamki, oraz nauczelnika gminy p. Józefa Pławuchy. Przy sprzyjającej pogodzie dzieci było zebranych nad 400, a z rodziców prawie cała wieś. Szkoła tutejsza istnieje już od r. 1865, a ludność nigdy nie odniosła takiego miłego wrażenia jak 22 b. m. Gmina nasza leży już na samej granicy Węgier i w największym zaulku górskim, skazana na różne wpływy obce, lecz przy usilnej pracy i wytrwałości nauczyciela postęp coraz lepszy widzieć się daje.

Pogrzeb s. p. dra Franciszka Gluzińskiego z dworca kolejowego odbędzie się dziś, w piątek, dnia 26 b. m. o godzinie 4 tej po południu, na cmentarz miejscowy.

Sąd karny uwięził dwóch współników oszukańczego bankruta Emanuela Deichesa, mianowicie subiekta Maurycego Taschnera i t. zw. „kradnika“ (t. j. zakupującego towary u tych, którzy mają zamiar bankrutować), Abrahama Josia Krippera, istną plagę handlową, który uceciwym kupcom podcina nogi, przez to, że towary sprzedaje taniej o 25% do 30%, nabywszy je sam po cenie o 50% niżej wartości.

Kazanie na „Panieńskich Skalach“. Otrzymujemy następujące pismo z żądaniem, aby było zamieszczone: Na podstawie § 19 ustawy prasowej upraszam niniejszem o zamieszczenie następującego sprostowania. Nieprawdą jest: Jakoby mówić „kazanie“ na „Panieńskich Skalach“ tuż obok statui Matki Boskiej, jakoby otoczenie było zgorzone ma gestykulacją, jakoby zgromadzeni w liczbie 150 w oburzeniu gotowali się do lynchu, od którego ocalał mnie woźny Wójcik i jakoby mnie kto ubliżającymi wyrazami i epitetami obraził; natomiast prawdą jest, że: Stałem w czasie mego „kazania“ w takiej od statui odległości, że jej widzieć nie mogłem, zważywszy na późną godzinę (8 wieczorem), zachmurzone niebo i i mrok leśny. Nie może też być mowy o żadnej gorszącej gestykulacji, choćby z tego względu, że z powodu ciemności niktby gestów moich nie dostrzegł.

Świadców tego zajścia było około 30, wliczywszy w to nas 11 akademików, a wobec tego wprost bezzasadnym jest mówienie o jakimkolwiek lynchu, a dalej o ocaleniu mnie przez woźnego Wójcika.

W końcu z naciskiem zaznaczam, że nikt mi nie ubliżył, choćby tylko we własnym dobrze zrozumiałym interesie. *Aleksander Ruczka*, słuchacz medycyny.

Zawsze oni. Żydowski lekarz, dr Goldberger z Podgórze, siedzi w więzieniu śledczym od zeszłego czwartku za występki przeciw obyczajności, popełniony na jednej z pacjentek podczas konsultacji.

Wywóz więźniów do Wiśnicza. Dziś, w piątek, o godzinie 8 rano wywieziono do Wiśnicza mordercę Kaczora, który przed paru dniami chciał więzienie św. Michała paść dymem. (Mylnie doniesiono, że ten czyn był dziełem Hacusia). Z Kaczorem pojechał żyd Kempler i 4 mniej szkodliwych zbrodniarzy. Transport pod silnym konwojem żandarmów, ze względu na niebezpiecznego zbrodniarza, prowadzi sekretarz prezydjalnemu sądu krajowego karnego p. Witold Reisberg. W tymże dniu wysłano do Lwowa transport kobiet skazanych na karę ciężkiego więzienia powyżej roku. Liczba kobiet transportowanych przez p. Sajewicza wynosi 18, z domów kary w Krakowie, Tarnowie, Wadowicach, Nowym Sączu i w Rzeszowie.

Piękne uroczystości. Piszą do nas: Wioska Morawica, położona dwie mile za Krakowem, była w niedzielę Zielonych Świątek widowiskiem dwóch nadzwyczaj pięknych, a rozrzucających uroczystości. W dniu tym wybrałem się do tej wioski, by odwiedzić grób synka mego, a wstąpiwszy przedtem do tamtejszego pięknego i obszernego kościoła, odznaczającego się wzorową czystością i pięknie przybranymi ołtarzami i wogóle tem wszystkiem, czego spodziewać się można po prawdziwie gorliwym i dbającym o wszystko, co jest pożyteczne dla parafjan duszpasterzu, byłem świadkiem uroczystego przystępowania dziatwy szkolnej do pierwszej Komunii św. Serce się radowało na widok tej licznej i karnej dziatwy szkolnej, wychowywanej pod okiem i dozorem tamtejszego proboszcza, ks. Pajęczewskiego, tego prawdziwego miłośnika szkoły, który z apostołskiem poświęceniem i gorliwością zajmuje się niemi, by w

przyszłości wytworzyć z nich godnych gospodarzy i pożytecznych społeczeństwu ludzi. Działwa, przystrojona w jednokie ubrania, prowadzona w porządku przez tamtejsze zakonnice Zgromadzenia PP. Felicjanek, tych niestrudzonych a ciągle czynnych dla dobra mieszkańców tej parafii opiekunek, przystąpiła przed ołtarz wielki, a wysłuchawszy Mszy św. w obecności licznie zgromadzonej inteligencji okolicznej, po pięknej a wzruszającej przemowie ks. proboszcza, odbierała Komunię św. Po tem zaś nastąpiło poświęcenie i wręczenie dziatwie szkolnej gminy Mników pięknego sztandaru, sprawionego kosztem ks. proboszcza, który, chcąc złożyć podziękowanie gospodarzom gminy tamtejszej za ich przyczynienie się do zewnętrznej restauracji kościoła, ofiarował ten sztandar dzieciom ich, na które zawsze baczna i szczerą uwagę zwraca, nauczając je przytem, by każde z nich wytrwało do śmierci pod tym sztandarem w świętej Wierze i w bojaźni Bożej. Z naszej zaś strony życzymy, aby Bóg pozwolił temu zacnemu proboszczowi jak najdłuższe lata cieszyć się uznaniem jego parafjan. *K. Z.*

Opis wiecu rękodzielniczego w Jarosławiu jak najdokładniejszy wydała *Dzwignia*, czasopismo poświęcone sprawom rękodzielniczym, a wychodzące we Lwowie. *Dzwignia* zapowiada też artykuły o tem, co robi komitet wykonawczy wiecu.

Gabryelski (Krzysztofory, Kraków) sprzedaje fortepiany najznakomitszej w Austrii fabryki Petrol z mechaniką angielską po 500—wiedeńską po 300 złr.

HUMOR.

Pryncypał zawsze jest pryncypałem. Pewien pryncypał, w przystępie dobrego humoru, zaprosił swego buchaltera na raki; spostrzegłszy jednak, że buchalter nie ma najmniejszego wyobrażenia, jak się obchodzić z temi garko wodnymi zwierzętami, pryncypał krzyknął oburzony: — Panie Piórkiewicz! proszę lepiej uważać i staranniej obierać, bo tak jeść raki, jak pan jesz, to szkoda pieniędzy.

Repertuar teatru miejskiego.

W piątek, dnia 26 bm.: „Intratna posada“, komedia w 5 aktach A. Ostrowskiego (po raz 16, popularne).

W sobotę, dnia 27 b. m.: „Zgaszeni“, sztuka w 4 aktach, nagrodzona na konkursie imienia Ig. Paderewskiego, napisał Bogdan Jaxa Ronikier (nowość).

Teatr, literatura i sztuka.

* P. Wanda Siemaszkowa, dotychczas artystką teatru krakowskiego, podpisała w tych dniach kontrakt z teatrem rządowym w Warszawie. Ubytek to dla sceny naszej bardzo znaczny!

* P. Knake-Zawadzki otrzymał od dyrekcji teatrów rządowych w Warszawie zaszczytną propozycję zaangażowania się na scenę teatru Rozmaitości. Zia-komity artysta propozycję przyjął.

* Pismo paryskie *Aurore* rozpoczyna druk nowej powieści Zoli, pisanej zagranicą. Tytuł: „Fécondité“ (Płodność). Będzie to pierwsza część czterotomowego cyklu powieści z teraźniejszych stosunków paryskich. Drugi tom będzie miał tytuł „Travail“ (Praca), dalej nastąpią „Justice“ (Sprawiedliwość) i „Vérité“ (Prawda). W dwóch ostatnich powieściach autor poruszy podobno sprawę Dreyfusa.

* Na rozkaz duńskiego ministra sprawiedliwości wytoczono pisarzowi Brandesowi proces z powodu jego dzieła „Młoda krew“, którego tendencja jest wysoce niemoralna. Prawo duńskie karze tego rodzaju wykroczenia więzieniem lub karami pieniężnymi.

Posiedzenie Rady miejskiej.

Nadzwyczajne posiedzenie Rady miejskiej otworzył wczoraj prezydent p. Friedlein o godzinie 5 tej minut 46, zamiast o w pół do 6, jak to niedawno postanowiono. Punktualność nie jest punktem honoru członków naszej rady.

Sekretarz prezydjalny dr Nowicki odczytnie pismo Towarzystwa rybackiego, które dziękuje za użyczenie sali rady na odbycie walnego zgromadzenia. Następnie zostaje odczytana petycja artysty-malarza Józefa Krzesza, o użyczenie mu na 3 tygodnie sali posiedzeń Rady miejskiej, celem urządzenia wystawy cyklu 7 obrazów „Modlitwy Pańskiej“. Za udzieleniem sali przemawia wiceprezydent dr Pieniążek. Sprawy tej Rada nie uznała za nagłą, a więc niestety upadła tak, jak w przeddzień na posiedzeniu sekcji ekonomicznej. Nie ma żadnej rozumnej racji, którąby się Rada mogła tłumaczyć, odmawiając słusznej prośbie p. Krzesza.

Pod obrady wchodzi wniosek komitetu budowy wodociągów. Sprawozdawca p. Rotter. Wniosek ten

brzmi: „1) Zatwierdza się projekt na mechaniczne urządzenie stacji pompowej wodociągu w Bielanych wraz z kotłownią, przedłożony przez firmę Märky, Bromowsky i Schultz w Kōniggrätz. 2) Przyjmuje się ofertę z daty dnia 29 kwietnia b. r. na powyższe mechaniczne urządzenie stacji pompowej, przedłożoną przez połączone firmy: Märky, Bromowsky i Schultz z Kōniggrätz i L. Zieleniewskiego w Krakowie. 3) Przenacza się na powyższy cel kredyt w kwocie 131.000 złr. 4) Upoważnia się komitet budowy wodociągu do zestawienia ostatecznej ugody i warunków wykonania się mającego mechanicznego urządzenia stacji pompowej w Bielanych“. Wniosek przyjęto bez dyskusji.

Następnie en bloc przyjęto projekt umowy między gminą miasta Krakowa a ogólnym związkiem hodowców i handlarzy bydła, co do urządzenia targu bydła w Prądniku białym.

Dalej uchwalono kredyt dodatkowy w kwocie 1745 złr. 18 cnt. dla działu I. roz. 10 budżetu na r. 1899 (koszty kancelaryjne) w celu pokrycia należności dostawców za rok 1898.

Bez dyskusji przyjęto również ofertę p. Zofii Korytkiewiczowej, mocą której podjęta się dostawy robót ziemnych, pomocniczych i farmanek dla gminy m. Krakowa od 1 kwietnia 1899 do końca marca 1900.

Dalej uchwalono sprzedać p. Andrzejowi Guzikowskiemu skrawek gruntu miejskiego, celem uregulowania Rynku Kleparskiego.

Następnie marszałek dr Paszkowski przedstawił dwa wnioski sekcji III, według których gmina m. Krakowa przyjmuje spadek po s. p. Marji Fałeckiej, przeznaczony na stypendja i zapomogi dla kobiet uczęszczających na kursy im. Adryana Baranieckiego. Również przyjmuje Rada miasta zarząd legatów s. p. Antoniego Hawelki na rzecz „Harmonji“ w kwocie 2.700 złr. i na rzecz „Głodnych dzieci“ w kwocie 4.500 złr. ustanowionych i w kasie miejskiej przechowywanych i zobowiązuje się zapłacić corocznie procenty dotyczącym Towarzystwom zapłacić, oraz nad ntrzymaniem i należytą fruktyfikacją kapitałów tychże legatów ściśle i sumiennie czuwać.

Z kolei uchwała Rada w celu zastosowania się z budową domu w rzeczywistości l. 87 dz. V do linii regulacyjnej Rynku Kleparskiego sprzedać właścicielom tej rzeczywistości skrawek gruntu miejskiego.

Radca magistr. dr Schlichting przedstawił wniosek sekcji III, według którego Rada oświadcza się odmownie na petycję piekarzy białego pieczywa o zmianę godzin odpoczynku niedzielnego w przemyśle piekarskim. Petycję piekarzy popiera r. m. Schmidt i ks. kan. dr Spis. Po krótkiej dyskusji przyjęto wniosek dra Kohna, aby w tej sprawie zapytać także robotników.

W końcu tenże referent przedstawia wniosek sekcji III, który też uchwalono: „W sprawie uregulowania odpoczynku niedzielnego w niektórych kategoriach przemysłu handlowego, wyrazić namiestnictwu opinię tej treści: a) Nie zachodzi potrzeba zmiany w przemyśle drobnej sprzedaży wyrobów cukierniczych i piernikarskich, oraz pieczonych kasztanów w niedzielę. b) Praca kancelaryjna w przemyśle handlowym w niedzielę dozwolona być winna najdłuższą przez 3 godziny, a mianowicie od godz. 8 do 11-jej przed południem. c) Co do prośby właścicieli handłów galanteryjnych, norymberskich, bławatnych i żelaznych w Krakowie o zmianę przepisów o odpoczynku niedzielnym w tych kategoriach przemysłu handlowego w ten sposób, ażeby praca w niedzielę w wymienionych handlach dozwoloną była jednorazowo od godziny 6 do 12 przed południem, wyrazić opinię, że nie zachodzi potrzeba zmiany obecnych przepisów.“

Po wyczerpaniu porządku dziennego p. prezydent zarządził posiedzenie tajne, na którym Rada przyznała czterem urzędnikom wynagrodzenia za pełnienie obowiązków zastępczych w urzędach magistrackich. W końcu zapewniono przyjęcie do gminy trzem osobom z pod zaboru rosyjskiego.

Gdzie się podziały 12.000 złr.?

Lwów, d. 25 maja.

Przesłuchiwany w procesie Bujnowskiego świadek p. Józef Schmidt, rewident Wydziału krajowego, opowiada szczegóły manipulacji buchalterycznej i kasowej w oddziale solnym. Z zeznań tych najważniejsze jest to, że kasjer mógł wiedzieć naprzód o skonstrum, które ma być w jego kasie odbyte. Po wykryciu braku 12.000 złr. przeglądał świadek z urzędu księgi Bujnowskiego i wykrył to, że Bujnowski niepotrzebnie wybierał zaliczki i z jednej z nich nie wyrachował się aż za kilka miesięcy. Było to nieprawdopodobne, zwłaszcza, że nie da się wykazać, czy fakt wzięcia takiej zaliczki był natychmiast zanotowany. Wskutek pobrania niepotrzebnych zaliczek musiały być naturalnie czasami w kasie Bujnowskiego zwyżki; czy

APTEKA E. HELLERA

Skład materiałów aptecznych. — Kraków, Grodzka 23.

poleca i wysyła odwrotną pocztą nie licząc opakowania.

Mydła Warszawskie Pulsa znane z dobroci i zapachu (od 28 cnt.)
Wina lecznicze na bardzo starej malazie wszystkie gatunki (1 złr. 20 cnt.)
Ziółka piersiowe Seeburgra jedynie prawdziwe (pakiet 20 cnt.)
Pastyłki dentolinowe jako: woda do ust Dentolin, proszek do zębów. 1437
Wszystkie specjalności kraj. i zagr. Essencja łopianowa na porost włosów.

jednak one istotnie tam były, lub czy je Bujnowski na pewien czas brał na własne potrzeby, to zbadać trudno, bo kontrolor wedle zwyczaju zadawał się rachunkiem wykazanym przez kasjera, a na skontrum miał Bujnowski następujący środek ratunku zawsze do dyspozycji: Oto posyłał do p. Nartowskiego, kasjera Banku krajowego, bon, na który na kilka godzin mógł otrzymać znaczną kwotę pieniędzy, bo i 30.000 zlr., tymi pieniędzmi wypełnić lukę w kasie, a po ukończeniu skontrum odesłać je napowrót do p. Nartowskiego.

Tu musimy dodać, że p. Nartowski, przesłuchiwany wczoraj jako świadek, zeznał, że takie bony, często kursowały między nim a Bujnowskim. Świadek Schmidt mówi, że wystawianie bonów, chociaż po kasach praktykowane, jest czemś nieprawidłowym.

Z drugiej jednak strony na korzyść oskarżonego przemawia to, że — jak świadek potwierdza — trudno przypuścić, aby jeden kasjer zasiał drugiego, w dniach, gdy na tamtego spadło skontrum. Na to przypuścićby potrzeba u obu nieuczciwość. Zresztą skontry odbywały się czasem równocześnie w Wydziale krajowym i Banku krajowym, inaczej mogłoby się zdarzyć nawet to, że mógł np. cały miljon wędrować z kasy Banku do kasy wydziału na wypadek skontrum.

Przesłuchany po pauzie rewident p. Krobicki przypuszcza również, jak p. Nartowski wczoraj, że może kto w czasie nieobecności Bujnowskiego wyciągnął pieniądze za pomocą nożyczek przez okienko z kasy. Tak się raz stało w Banku krajowym, lecz złodziej wyciągał pojedyncze banknoty, które mógł osiągnąć, w tym zaś wypadku wołał przecież skraść paczkę, niż wyciągać kilka banknotów z pod opaski.

O Bujnowskim opowiada świadek, że żył skromnie i był nawet skąpy. Zych żyje również bardzo skromnie, jest urzędnikiem skrupulatnym, ale traci kontenans, ilekroć mu się powierzy jaką trudniejszą sprawę.

Św. Olpiński, rewident oddziału solnego, powiada, że o zaliczce 10.000 zlr., którą wziął Bujnowski na nadzwyczajne potrzeby, i z której się nie wyrachował, dowiedział się dopiero w 8 miesięcy potem od marszałka.

Ostatnie depesze „Głosu Narodu”.

Stanisławów 25 maja. Na śmierć przez powieszenie skazał wczoraj sąd przysięgłych Michała Bakaja z Wołosowa koło Nadwórny za skrytobójcze zamordowanie własnego ojca.

Kołomyja 25 maja. Tyfus plamisty w Jabłonnej, którego ofiarą padł dr Sysak, rozszerza się. Obecnie chorych jest na tyfus 18 żydów.

Lwów 25 maja. Dziś w południe na dworcu kolei lokomotywa urwała nogę jednemu z robotników kolejowych.

W procesie Bujnowskiego sąd przesłuchiwał dalszych świadków, którzy jednak nie zeznali nic szczególnie ważnego.

Lwów 25 maja. Rudolf Schwarz, dyrektor konserwatorium muzycznego we Lwowie, zmarł nagle na serce w Bykowcach, posiadłości córki swojej pani Tarnowieckiej, gdzie bawił chwilowo. S. p. Schwarz pochodził z Wadowic. W kołach towarzyskich Lwowa wiadomość o zgonie ś. p. Schwarza wywołała powszechny smutek, zmarły bowiem należał do najsympatyczniejszych i najbardziej szanowanych postaci lwowskiego towarzystwa.

Wiedeń 25 maja. Cesarz przyjął Gołuchowskiego, Thuna i Szella na audjencji, poczem odbyła się narada hr. Thuna z Szellem. Cesarz chce obie strony skłonić ku ustępstwu, w przeciwnym razie przesilenie ministerjalne musi wybuchnąć. Na posiedzeniu komisji parlamentarnej Koła polskiego obecny był minister Jędrzejowicz. Stanowisko Polaków jest niepewne.

Wiedeń 25 maja. Z Rudolphswerth w Krainie donoszą, że wykonanie wyroku śmierci na mordercy cyganie Szymonie Heldzie, zostało wstrzymane, ponieważ zbrodniarz skruszony, po przyjęciu pociech religijnych i po przyzwolonej mu grze na skrzypcach, poczynił zeznania co do współników zbrodni. Trybunał zgromadził się powtórnie i przyznał Heldowi prawo ponownego wniesienia próśby. Kat zerwawszy stryczek odjechał.

Haga 25 maja. Królowa Wilhelmina przyjęła ambasadora Staala, który jej wręczył order Katarzyny z brylantami. Królowa dzisiaj wyjechała z Hagi.

Londyn 25 maja. Ośmdziesiąta rocznica urodzin królowej Wiktorji obchodzona była w całym kraju nadzwyczaj uroczysto. Londyn przybrany flagami. Królową, która wyjechała popołudniu

na spacer tłumy witały pełnemi zapała okrzykami.

Wiedeń 26 maja. Wczoraj o godz. 4 po południu zgromadził się komitet wykonawczy prawicy, wzmocniony prezesami klubów prawicy, w której obradach wziął także udział hr. Thun. Posiedzenie trwało 2 1/2 godziny. Z polskich członków komisji nie byli obecni: pp. hr. Dzie duszycki i Dawid Abrahamowicz. Komitet zajmował się wyłącznie sprawą ugody węgierskiej. Obrady nad położeniem wewnętrznym odłożono na sobotę.

Wydany komunikat urzędowy o posiedzeniu opiewa: Na posiedzeniu komitetu wykonawczego prawicy na życzenie poszczególnych stronnictw prawicy odroczone na razie ze względu na obecne polityczne położenie obrady nad sprawami, które miało rozstrząsać, natomiast toczono wyczerpującą i dłuższą rozprawę nad ugodą węgierską, poczem powzięto następującą uchwałę:

„Komitet wykonawczy prawicy wypowiada na nowo gotowość większości parlamentarnej popierania wszelkimi siłami zawarcia ugody sprawiedliwej i słusznej dla obydwóch stron, ubolewając żywo, iż parlamentarne traktowanie ugody było niemożliwe. Komitet wykonawczy prawicy podziela zupełnie stanowisko, zajęte przez rząd austriacki w sprawie ugody i jest gotów rząd w tej akcji popierać”.

Wiedeń 26 maja. W obradach komisji parlamentarnej Koła polskiego brali wczoraj udział: Jaworski, Biliński, Kozłowski, Madeyski, Piętaś oraz minister Jędrzejowicz. W komitecie wykonawczym prawicy brali udział tylko Jaworski i Biliński. W sobotę dalszy ciąg obrad komitetu wykonawczego prawicy.

Wiedeń 26 maja. Wszystkie dzienniki zgodnie stwierdzają istnienie ostrego przesilenia ugodowego. Żywo komentowane tu jest doniesienie dobrze zazwyczaj poinformowanych *Lidowych Nowin* wychodzących w Bernie, według których prawdopodobne jest w razie upadku Thuna, utworzenie gabinetu przejściowego w rodzaju takiego, jakie utworzył Gautsch po upadku Baderiego. Na czele tego gabinetu stanąłby sympatyczny Niemcom minister oświaty Bylandt-Rheidt. Rozeszły się także pogłoski o prawdopodobieństwie gabinetu barona Chlumcekyego; w tym gabinecie już czysto niemieckim zasiadałby mieli odwagę z pomiędzy Polaków tylko chyba Madeyski oraz... Antoni hr. Wodzicki.

Wiedeń 26 maja. W sprawie ugody decyzyjnej cesarza jeszcze nie zapadła. Cesarz wezwał hr. Gołuchowskiego do pośredniczenia. Hr. Gołuchowski zamierza przeprowadzić porozumienie na podstawie przedłożenia prowizorium według dzisiejszego stanu rzeczy.

Wiedeń 26 maja. Komisja parlamentarna Koła polskiego nie powzięła jeszcze żadnych uchwał o stanowisku Polaków wobec położenia.

Wiedeń 26 maja. Cesarz przyjmował Marka Twaina na audjencji. Twain wyczuł się mowy niemieckiej, ale się zaplątał, bo bardzo słabo umie po niemiecku. Cesarz rozmawiał tedy z Twainem po angielsku.

Berlin 26 maja. Biuro Wolfa donosi z Petersburga: Ponieważ naczelny redaktor *Swetu*, pułkownik Komarow, wybrany prezydentem słowiańskiego Związku Dobroczynności, nie został przez ministra zatwierdzony, odbyło się przeto w celuponownych wyborów prezydenta i wiceprezydenta drugie posiedzenie Związku, które jednak wskutek burzliwych zajęć nie doprowadziło do żadnego rezultatu.

Berlin 26 maja. Na wczorajszym posiedzeniu kongresu dla zwalczania suchot odczytał książkę Ratibor następujący telegram cesarza Wilhelma, przysłany kongresowi w odpowiedzi na jego depeszę, wystosowaną do monarchy z wyrazami wiernopoddania. „Mile wzruszony pozdrowieniem kongresu dla zwalczania suchot, jako choroby społecznej, proszę wyrazić kongresowi moje podziękowanie i moje najlepsze życzenia, aby przebieg jego był szczęśliwy i obfity w owoce. Oby powiodło się wspólnej pracy lekarskiej wiedzy i szlachetnej miłości bliźniego położyć tamę niszczącej zarazie społecznej i złagodzić ciężkie straty, na które naród niemiecki tak w całości swej, jak i w poszczególnych swych członkach rodziny, jest wystawiony”.

Berlin 26 maja. Rząd niemiecki postanowił zająć wyspy Behringa, leżące na drodze do Spitzbergu.

Ryga 26 maja. W sferach robotniczych wybuchły tutaj na nowo raz już uśmierzone rozru-

chy, gdyż do tej chwili nie przeprowadzono obiecanego polepszenia plac. Robotnikom zabroniono przedstawiać zażalenia gubernatorowi, co dało powód do buntu. Robotnicy napadli na gmach policji miejskiej. Podłożyli ogień pod kilka domów rozpusty. Pijani robotnicy oblewali naftą kobiety publiczne i podpalali je. Sześćnaście osób zginęło. Proklamowano mały stan oblężenia.

Paryż 26 maja. Według *Petit Bleu* sprawozdanie Ballot-Beauprégo kończy się wnioskiem skasowania wyroku i odesłania Dreyfusa przed nowy sąd wojenny.

Według *Echo de Paris* miał Ballot-Beaupré sprawozdawcy tegoż dziennika oświadczyć, że wszelkie pogłoski o sprawozdaniu są fałszywe: sprawozdanie to wcale jeszcze nie jest ukończone. Tylko jego początek przedłożony został generalnemu prokuratorowi Manau. Adwokat Mornard przed publicznym odczytaniem sprawozdania nie dowie się wcale o jego treści; odczytanie to potrwa przynajmniej połowę posiedzenia.

Rzym 26 maja. Prezydent izby Zanardelli zgłosił dymisję. Izba nie przyjęła tego do wiadomości. Mimo tego wiceprezydent odczytał pismo Zanardellego obstående przy dymisji. Minister Pelloux składał niejasne oświadczenia co do zamiarów rządu wobec Chin. W myśl życzeń gabinetu izba uchwaliła dokonać wyboru prezydenta dnia 30 b. m.

Madryt 26 maja. Umarł tutaj Emilio Castelar, przywódca republikanów hiszpańskich. (Castelar urodził się w 1832 r. w Kadyksie, był profesorem historii w Uniwersytecie madryckim i redaktorem dziennika *Democracia*. Aresztowany, emigrował potem do Francji, skąd wrócił po roku 1868; wybrany został posłem do parlamentu. Kiedy proklamowano w r. 1873 rzeszpospolitą, był jej ministrem spraw zagranicznych, a następnie prezydentem ministrów z władzą dyktatorską. Po przywróceniu monarchji znowu przez jakiś czas przebywał w Paryżu; w r. 1873 wybrany został nanowo posłem z Barcelony i redagował wpływowy dziennik *El Globo*. Słynął z niechęci do Niemców i propagował unję ludów romańskich przeciw Niemcom. *Przyp. Red.*)

Wiedeń 25 maja godz. 2 min. 30. Akcje austr. zakł. kredyt. 358.12, Akcje węg. zakł. kredyt. 389.—, Akcje Anglobanku 153.—, Akcje Unionbanku 317.50, Akcje Banku dla krajów koronnych 243.75, Akcje Bankvereinu 278.50, Akcje Bodencredit 477.—, Akcje galicyjskiego Banku hipot. —.—, Akcje kolei państwowych 358.86, Akcje kolei południowej 55.—, Akcje tramwajowe 505.—, Akcje kolei Elbenthal 263.50, Akcje kolei północnej 333.50, Akcje kolei Lwowsko-Czerniowieckiej 289.50, Akcje Alpine 239.50, Akcje Rima Muranyi 309.50, Akcje praskiego Towarzystwa żel. 1276.—, Akcje fabryki broni 218.—, Akcje tureckie tytoniowe 139.—, Obligacje węgierskiej indemnizacji 95.75, Renta majowa 100.95, Austriacka renta koronowa 100.50, Węgierska renta koronowa 97.—, 56 l. listy Towarzystwa kredytowego ziemskiego 95.90, 4 prc. listy Banku krajowego 98.—, 4 i pół prc. listy Banku kraj. 100.50, 4 prc. listy Banku hipotecznego 96.75, 4 i pół prc. listy Banku hipotecznego 100.25, 5 prc. listy Banku hipotecznego 110.—, 4 prc. Obligacje propinacyjne 97.80, 4 prc. galicyjska krajowa pożyczka 96.80, 4 prc. pożyczka miasta Lwowa 94.—, Losy tureckie 66.60, Marki 58.95, Łubel 127.75. Lombardy —.—

PISZCZANY

najznakomitsze uzdrowisko siarczano-mułowe dla reumatyków w cierpieniach stawów i kości po złamaniach i zwichnięciach, w podagrze, nerwobólach, zwłaszcza przy Ischias.

Sezon od 1-go czerwca.

Lekarz ordynujący:

Dr. Al. Teichmann,

były asystent Uniwersytetu we Lwowie. 1415

SKŁAD FORTEPIANÓW
W. Barabasz i Sp
Kraków, Rynek 39, ptr. 1. 1388

Po odbyciu studjów w klinikach wiedeńskich i berlińskich powrócił

Dr Marjan Piątkowski

b. l. asystent kliniki chorób wewnętrznych Uniw. Jagiell. i ordynuje jak poprzednio przy ulicy Szewskiej 1. 15 I. p. od godziny 8 do 9 i od 2 do wpół do 4 w chorobach wewnętrznych; od godziny wpół do 4 do wpół do 5 w chorobach usznych i nosowych. 596

A. BERNACKI krawiec **POLECA**
w Krakowie ul. Sławkowska l. 6
vis à vis Hotelu Saskiego

szrajtów niezrównanych pod względem trwałości i wytrzymałości po cenach najprzystępniejszych. Wszelkie zamówienia w zakresie fachu wchodzące wykonuje ściśle na czas oznaczony, według najświeższych żurnali, gustownie, trwale i tanio. Wypożycza ubrania frakowe, karazje i kontusze do fotografii. Ceny bardzo przystępne.

Dom II i III piątr.

przy ulicy Topolowej
dobrze zbudowany, ze światłem
odtlenionym, z obszernym podwór-
kiem i placem z dochodem 2.300
złr., jest za 30.000 złr. z dopłatą
5.000 złr. do sprzedania.
Wiadomość: Jan Strycharski,
Kraków, Jagiellońska 7. 1477

Hotel Polski w Szczawnicy
obok Zakładu zdrojowego, w pięknym miejscu po-
łożony, świeżo odrestaurowany, poleca na obecny
sezon **pokoje umeblowane od 80 cent.**
1467 6 0 **wzwyż na dobę ZARZĄD.**

Znakomite dachówki
i rurki drenowe
po **zniżonych cenach**
ustanowionych przez Wys.
Wydział Krajowy, poleca
Pierwsza Nowosądecka
Fabryka Dachówek i wyrobów
ceramicznych
T. KWICIŃSKIEGO
w Nowym Sączu.
1491

Ekonom
bezzenny, doświadczony ucziwy,
starszy, obeznany z gospodarstwem
rolnym i rybnym, jest **potrze-
bny** od 1-go Lipca, w Dobrach
Przybradz p. Zator. 1649

Handel towarów mieszanych
z wyszynkiem i garkuchnią, trafi-
ką i markami, w miejscowości bar-
dzo ożywionej, w narożnym domu,
z konsensem bezpłatnym i z miesz-
kaniem, przy sklepie, jest od 1
czerwca **do odstąpienia.** —
Kapitał potrzebny około 3 tys. złr.
Wiadomość w Dzielu ins. „Głosu
Narodu” pod l. 1682. 2 3

Na Sezon Letni.
2 mieszkania
po 2 pokoje i kuchni, z potrze-
bnymi meblami, blisko stacji Krze-
szowice,
do wynajęcia zaraz.
Adres w Dzielu Inseratowym
„Głosu Narodu”. 1672 4 0

Zarząd dóbr Strzegocice
p. Pilzno, poszukuje od 1 Lipca
1899 r. 1639 3 4

pisarza
do gospodarstwa, z ukończoną
szkołą rolniczą i co najmniej jedno-
roczną praktyką.

Dla ludzi zamożnych
łubiących komfort, wygodę, spo-
ój, świeże zdrowe powietrze, pię-
kny kwiatowy i owocowy ogród,
spaniały widok na okolicę, jest

Willa „Cacko”
blisko Krakowa, 10 minut od Ryn-
ku — **do sprzedania** i zaraz
do objęcia. — Wiadomość: Jan
Strycharski, Kraków, ulica Ja-
giellońska Nr. 7. 1394 0 20

Szparagi
najprzedniejsze, świeżo cięte, o-
rodowe, **rozseła** w dowolnej
ilości „OLEARCZYK” w **Zółkwi**
obecnie po **50 ct.** kilo. Stałym
odbiorcom przez cały sezon ceny
zniżone. 1493 9 10

Willa
niekiedy urządzona, 6 pokoi z bal-
konami, kuchnią i t. d. — ze staj-
nią, wozownią, stodołą — z dwu-
morgowym ogrodem owocowym
warzywnym, 5 morg. pola, 5 mi-
nut od stacji kolei, przy szosie
okolicy urocząj górskiej, zdro-
wej, blisko miasta powiat., kilka
mil od Krakowa położona — jest
z inwentarzem lub bez

Tanio do sprzedania.
Do sprzedaży i okazania na
miejscu umocowany p. Jan Stry-
charski Kraków. 1501 4 0

PIEGI
długo wiotrobiane i inne nieczysto-
ści skóry znikają już po 7 dniach
zapełnione bezpostronnie, po uży-
waniu **Dr. Christofa** znakomi-
tego nieszkodliwego **kremu
smbrzy.**
Prawdziwy tylko w zielono za-
pieczętowanych oryginalnych sto-
żkach po **80 centów.** 1614
Główny skład **w Łwowie** w apt.
pod „srebrnym orłem” Zyg. Ru-
kera, dla Krakowa w aptece
d. Redyka i E. Hollera. W Bro-
dach w aptece Leona Kalltra.

Zakopane.
Willa „Jerzowo”
na Chramcówkach,
poleca 1537 4 5
mieszkania urządzone e-
legancko, 5 — 6 pokoi, kuch-
nia i wszelkie wygodę lub
aż dom cały, 11-cie pokoi,
2 kuchnie, pralnia, weranda
i duży ogród.
Bliszej wiadomości udzieli
administracja „JERZOWA”
Zakopane, Krupówki l. 52.

M. NIEMETZ
optyk i mechanik 1668
Kraków, Sukiennice 30,
SKŁAD APARATÓW
fotograficznych
klisz i chemikalij, z pierwszorzę-
dnych fabryk. Ceny najniższe fabry-
czne. Ciemia znakomicie urządzo-
na, do dyspoz. dla PP. amatorów.

RABKA
najsilniejsza solanka jodo-bromowa, tuż przy stacji kolejowej na
510 m. nad poziom morza, wśród pysznych gór położona.
Łazienki urządzone wzorowo i z komfortem, wanny
marmurowe, metalowe, drewniane.
Mieszkania obszerne, wygodnie umeblowane.
Dwie restauracje pierwszorzędne.
Gimnastyka lecznicza dla dzieci pod kierunkiem znako-
mitej w swym zawodzie p. H. Kuczalskiej z Warszawy.
Dwóch lekarzy: **Dr. E. Supiński**, lekarz zakładowy i **Dr.
O. Lang.**
Wszelkie gry i zabawy. Czytelnia i biblioteka dobo-
rowa. — Poczta i telegraf w miejscu. — Omnibus zakł-
adowy przy każdym pociągu. 1462 9 10

Sól Rabezańska
lecznicza jodowa do kąpiei w domu i okładów, prawdziwa
tylko w oryginalnem opakowaniu, w pudełkach po 1 kg.,
na każdym pudełku marka ochronna. — Do nabycia we
wszystkich aptekach i składach wód mineralnych.

Niniejszem zawiadamiamy Szan. P. T. Publiczność, że
otworzyliśmy w Krakowie przy ulicy Sławkowskiej L. 21 (w do-
mu **W-go Schneidra**)
CHRZEŚCJAŃSKI SKŁAD MEBLI
Stowarzyszenia w Kalwarii Zebrzydowskiej
i takowy zaopatrzyliśmy w wielki wybór mebli różnego gatun-
ku, z suchego materiału i starannie wykończonych.
Posiadamy również na składzie meble żelazne z pierwszo-
rzędnych fabryk wiedeńskich, oraz wyroby tapicerskie, lustra,
meble gięte wyplatane i t. p. po najniższych cenach.
Staraniem Stowarzyszenia będzie zaopatrywać Szan. P. T.
Publiczność w towar pierwszej jakości po jak najprzystępniej-
szych cenach, aby tym sposobem zaskarbić sobie względy i
zaufanie.
Urządziliśmy także wypożyczalnie mebli za stosowną
gwarancją pod przystępnymi warunkami.
Ufni zatem, że Szan. P. T. Publiczność zaszczyty nas
swem łaskawem poparciem, kreszę się
1262 5 6 z wysokim poważaniem **JAN ŁOJEK.**

Zegiestów w Galicji nad Popradem
kolej, poczta, telegraf
w miejscu.
Najsilniejsza szczawa żelazista. **Pora kąpielowa trwa od
20 Maja do końca Września.** Kąpiele borowinowe, żela-
ziste, hydropatyczne i popradowe. 1480 4 20
znajduje się we wszystkich wiel-
kich Składach Wód Mineralnych.
Woda Żegiestowska
Lekarz Ordynujący **Dr Edward Brühl.**

Brade'go
krople żołądkowe
(przedtem Marlacellskie krople)
sporządzane w Aptece „zum König von Ungarn”
Karola Brade'go w Wiedniu I.,
Fleischmarkt 1,
od dawna ze skuteczności znany środek leczniczy o pobudzają-
cem i wzmacniającem działaniu na żołądek przy ztem trawieniu
i innych dolegliwościach żołądka.
Cena faszki 40 cent. — podwójnej 70 cent.
Zwracam ponownie uwagę na to, że powyższe krople żołą-
dkowe często są fałszowane — proszę więc uważać na powyższy
znak ochronny z podpisem **C. Brady**, i wytworów nie mają-
cych powyższej marki ochronnej z podpisem **C. Brady**, jako
nie prawdziwych, nie kupować.
Krople żołądkowe aptekarza
C. Brady
(dawniej Marlacellskie krople żołądkowe)
są zapakowane w czerwonych pudełkach karbowanych i mają jako
znak ochronny obraz Matki B. Marlacellskiej. Pod znakiem ochron-
nym musi się znajdować taki podpis: **C. Brady**
Salzdanki są podane.
Krople żołądkowe są do nabycia we wszystkich aptekach.

Nauczycielka
szkół ludowych, Polka, po-
szukuje umieszczenia od 1 li-
pca. Chętnie przyjęłaby miej-
sce w Królestwie P. lskim.
Łaskawe zgłoszenia B. N. J.
p. rest. Bochnia. 1683 2 3

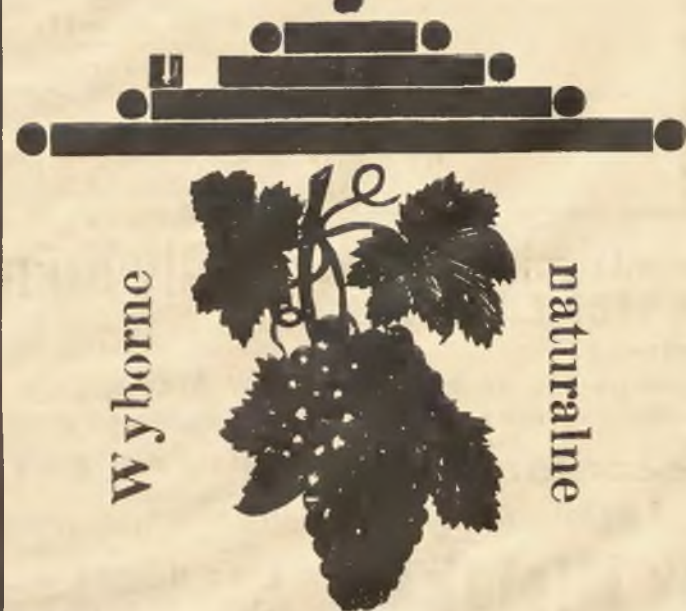
W Rudniku
10 klm. od stacji Kalwaria, w u-
rocznej i zdrowej okolicy koło Izde-
bnika jest
piękny Dworek
z 20 morg. pola, ładnym, dużym
ogrodem **do sprzedania** lub
sam Dworek na mieszkanie letnie
do wydzierżawienia.
Wiadomość A. NIKLINSKI pół-
wieś Zwierzyniec, Główna Pro-
pinacja. 56 9 0

Ważne dla Chrześcijan!
Handel towarów mieszanych
i żelaza, 1651
bardzo dobrze się rentujący, z po-
wodu śmierci właściciela **do sprze-
dania.** — Blisza wiadomość u
Pana Franciszka Turczyzna, c. k.
poborcy podatk. w Makowie.

Pijcie
tylko 1603
Anderdorfską
naturalną szczawę
najlepszą i najtańszą wodę le-
czniczą i stołową ze źródła
„Marji Teresy”.
Skład główny
Kraków, Jagiellońska 7.

Panna
w wieku lat 24, poszukuje zaję-
cia w gospodarstwie wiejskiem lub
jako towarzyska starszej osoby.
Łaskawe zgłoszenia pod „K. P.
1230 p. rest. Kraków”, za okaza-
niem kwitu laseratowego „Głosu
Narodu”. 1708 1 3

Tanio do sprzedania
względnie do zamiany
na dom nowy, jest **DOM** w po-
łowie ulicy Florjańskiej położony,
z dwoma sklepami.
Wiadomość przy ulicy Florjań-
skiej Nr. 23 I piętro. 1707

Wina Greckie
Akeyjnego Towarzystwa
„ACHAIA”
dla Produkcji Win w Patras w Grecji
poleca
SKŁAD GŁÓWNY
Jana Strycharskiego
w Krakowie, ulica Jagiellońska 7.

**Sławną Malwazję białą i czerwoną Gnt-
land,** dwaszlachetne, z najtroskliwiej wybranych
gron, (kapki), najprzedniejsze z Win, jakie słońce
południa wydaje. Za butelkę złr. 2-50
Mavrodaphne, czerw. deserowe (lecznicza Malwa-
zja) silne, pełne, słodkie, zastępuje dobry Port-
wein Za butelkę złr. 1-75
Malwazja biała, szlachetne, b. pełne Wino słodkie,
specjalnego, miłego smaku i charakteru, Za but. złr. 1-75
Achajskie (suche) greckie Sherry, niestodkie, peł-
ne, mocne, jasne Za butelkę złr. 1-75
Wszystkie powyższe gatunki są także w pół butelkach
o 5 ct. drożej.
Cipro czerwone słodkie wyborne Za butelkę złr. 1-50.

Wina greckie zupełnie białe jasne.
Cephalonia, gładkie, cienkie, b. smaczne „a la Haut
Sauterues” w 1/2 ltr but. 45 ct. 3/4 ltr but. 65 ct.,
1 ltr 85 ct. Hklt. w beczkach od 25 ltr. złr. 70.—
Moscato, wyborne, słodkawe, muszkatołowe, z pięknym
bukietem, butelka 80 ct., Hklt. złr. 90.—
Sect, pełne, słodkie, znakomite (zamiast dobrego Węgria)
butelka złr. 1, Hklt. złr. 120.
Wina greckie są ozdobą każdego, choćby królewskie-
go stołu, i zadowolnią nawet najwybredniejszego smakosza
i znawcę win.
Boxbeutel Steinwein austriacki
w dzbanuszkach po 1 złr.
Sprzedaż i wysyłka na Butelki i Beczki, oraz
w opłatanych Gasiorkach Demijon po 2, 3,
4, 10 i 15 Ltr.

Kotwica.
Liniment Capsici comp.
z apteki Richtera w Pradze,
uznane jako znakomite i nie-
rzające znieczulenie; w oście
40 kr., 70 kr. i 1 zł. do na-
bycia we wszystkich aptekach.
Tego
**poważnie niebezpiecznego środka
domowego**
należy zawsze żądać tylko
w butelkach oryginalnych z
naszą ochronną marką „Ko-
twica” z apteki Richtera i z
przesornością uznawać tylko
butelki z tą marką jako
wyrób oryginalny.
Apteka Richtera pod żółtym
krukiem w Pradze.

**W składzie fortepianów
Pianin i Harmonij**
J. Radziszewskiego
i Spółki 1439
Sprzedaż, zamiana, wynajem,
przy odpowiedniej gwarancji
sprzedaż na raty.
Rynek główny Nr. 29, Kraków.

Dom 1663
przy ul. Mickiewicza l. 37 w Po-
dgorzu, jest do sprzedania: w tym-
że domu jest szynk i trafika.
Blisza wiadomość Dębni 1. 76.

Praktykant
z ukończoną I kl. gimnaz. lub re-
alną, znajdzie zaraz umieszczenie
w haadlu p. firmą **W. Kono-
pnicki** w Krakowie, ul. Długa
Nr. 33. — Zamiejscowi mają pier-
wszeństwo. 1670 2 3

M. NIEMETZ
mechanik 1667
Kraków, Sukiennice l. 30

Skład Rowerów
niedoścignionej jakości:
„Graziosa” Monach i Dür-
kopp Diana. **Cena od 110**
złr. — Części do rowerów naj-
tańiej. — Przyjmujemy wszelkie
naprawy. — Kilka używanych
rowerów na składzie.

Ekonom
z niższą szkołą rolniczą, żonaty,
znajdzie pomieszczenie od 1-go
Lipca 1899 r. na ordynarję.

Monter ślusarz
żonaty, z egzaminem na palacza,
umiejący naprawić lokomobilię i na-
prawiać maszyny rolnicze, **znajdzie
pomieszczenie** od 1-go Lipca 1899
na ordynarję.
Zgłosić należy się do **Z. rząd dóbr
w Dąbrowicy, poczta Chrostowa.**
1625 3 3

Poszukuję Mieszkania
z całym utrzymaniem, dla mani-
pulantki kolei młodej panny, od
1 lub 15 go czerwca. — Zgłoszenia:
Gutkowski Stanisław, inżynier,
Kraków, Dworzec. 1681 2 3

Kamienica
I-no piętrowa 1611
na półwsi Zwierzynieckiem Nr 82
jest za cenę 14.000 złr. z długiem
7.000 złr., do sprzedania. Wiado-
mość u właścicielki na miejscu.

Pamiętka I-ej Komunii św. Książeczki do nabożeństwa, Medaliki srebrne,
jako też **Obrazki** w wielkim wyborze, poleca:
Specjalny Skład Artykułów treści religijnych Kazimierza Zajązkowskiego w Krakowie.
Tanie do nabycia: **Niektóre obrazy pamiętkowe** z Krakowa po ó. p. **Michale i Teodorze Stachowiczach**, — oraz **całkiem nowe: trzy ornaty**
kompletne, — **bardzo tanio do odstąpienia.**
1431

PROCESSION

in solemnitate Corporis Christi

WIELKIE FOLIO

oprawne bardzo ozdobnie, pasowo ze złoceniami,
do nabycia 1435

w księgarni katolickiej

Dra Władysł. Miłkowskiego W KRAKOWIE, Rynek 30.

po cenie 6 zkr. 50 ct., z opakowaniem i portem o 50 ct. więcej.

Krynica.

Udaję się do Krynicy
P. T. Gościom, poleca się

Wille Trzech Róż w Krynicy

obok parku, łązienek i źródła
położoną. 1622 4 30

Ceny mieszkań umiarkowane.

Restauracja, powozy na
miejscu. ZARZĄD.

Pierwsza Morawska
fabryka dla instalacji
wodociągów
urządzeń kąpielowych
ANT. KUNZ
Hranice, Morawa.
Zamówienia i zgłosze-
nia przyjmuje
Izydor Herschthal
w Krakowie,
ulica Zacisze Nr. 6.
Prospekty i koszto-
rysy darmo. 1595

Towarzystwo zaliczkowe i OCHRONY WŁASNOŚCI ZIEMSKIEJ

w Limanowej

przyjmuje wkładki oszczędności na 5% od dnia wło-
żenia wkładki, — podatek rentowy opłaca z własnych
funduszy. Dyrekcja.

1698

Sanatorium i Zakład wodolecznicy

Bystra obok Bielska

(stacja kolei Dziedzię-Zywiec).

W przepięknej górskiej i lesistej okolicy. — Najnowsze urzą-
dzenia wodolecznicy; elektroterapia: **kąpiele w świetle
elektrycznym**, gimnastyka lecznicza czynna, bierna i szwedz-
ka, masaż, kuracje dyetetyczne i terenowe. — Z komfortem
urządzone sale wspólne: jadalnia, sala konwersacyjna, bilardowa,
fumoir i czytelnia; oszklone werandy, tudzież nowy kryty deptak.

Elektryczne oświetlenie wszystkich ubikacyj.

Telefonu międzymiastowego Nr. 191.

CENY UMIARKOWANE.

Prospektów, jakoteż pisemnych i telefonicznych informacji
dostarcza każdej chwili 1316 10 30

Zarząd Zakładu.

OGŁOSZENIE.

Dnia 31 Maja 1899 r. o godzinie 10-tej przed
południem odhędzie się

WALNE ZGROMADZENIE

Członków Towarzystwa Wzajemnego Kredytu w Zakliczynie.

Jako legitymacja służy książeczka udziałowa wraz z zaproszeniem.

Porządek dzienny:

- I. Odczytanie protokołu z ostatniego posiedzenia.
- II. Sprawozdanie Dyrekcji za rok 1898
- III. Sprawozdanie Komisji skontrolującej.
- IV. Wnioski Rady nadzorczej.
- V. Wybór Rady nadzorczej i Komisji skontrolującej. 1699
- VI. Wnioski Członków.

Zakliczynie dnia 17 Maja 1899 r.

Prezes: Wincenty Stoy.

Sekretarz: Antoni Florkowski.

Zakład wodolecznicy JA WORZE (Ernsdorf)

obok Bielska na Szlaku austriackim

Stacja kolejowa, poczta i telegraf w miejscu.

Położenie urocze u stóp Beskidów szląskich, klimat idea-
lnie zdrowy. — Urządzenie wzorowe, odpowiadające wymaga-
niom nowoczesnym.

Kierownictwo lekarskie objął od dnia 1-go Maja 1899
specjalista Hydroterapii Dr Artur Zopoth — Kierownik Zakładu
i dzierżawca dóbr Karol Forner. 1361 12 18

Do publicznej wiadomości!!

Podpisany Zarząd fabryki wody sodowej „Zdrój“
w Krakowie przy ul. Szlak J. 43 dostarcza swoim Odbiorcom
po cenach konkurencyjnych **wodę sodową** najlepszą
i najsilniejszą co do obfitości z chemicznie czystego płyn-
nego kwasu węglowego. 1610 4 5

Fabryka wody sodowej „Zdrój“ odznacza się nadzw-
yczajną czystością i wzorowym porządkiem, a nadto dostarcza
swoim Odbiorcom **bezpłatnie** sztuczny kryształowy lód,
wolny od wszelkich zdrowiu szkodliwych nieczystości.

Zwracając szczególną uwagę na nowe syfony, zaopa-
trzone marką ochronną, poleca się Szan. P. T. Publiczności.

Zarząd fabryki wody sodowej „Zdrój“
w Krakowie, Szlak 43.

Właścicielka i wydawczyni: Józefa Rogoszowa.

„Flora“

W pracowni sukien damskich u
dzielną **lekrój kroju** syste-
mem francuskim oraz najwzrostym
wiedeńskim, po przystępnych ce-
nach. „Flora“ Kraków, ul. Kar-
micka Nr. 17. 1424 4 4

FOLWARK

112 morg,

w czem 13 mrg starego, 32 mło-
dego lasu szpilkowego, — reszta
rolni i łąk, z dobrymi budynkami,
w pięknym zdrowym położeniu 10
klmtr. od Bochni, 7 klmtr. od Wi-
śnicza położony, — jest wraz z in-
wentarzem, zasiewami za 16 000
zkr., z których 4.000 zkr. może zo-
stać przy hipotece do **sprze-
dania**. — Wiadomość: Jan Stry-
charski, Kraków. 1341 8 0

WDOWA

bezdietna lub panna 30 — 40 lat,
z jakimkolwiek majątkiem, — reszta
może wyjść za mąż, za
wdowca, mającego niezależne sta-
nowisko i przyzwoite utrzymanie.
Za dyskrecję ręczy się słowem
honoru.

Blizsza wiadomość listownie:
„Z. N. 125“ Kraków, poste rest.
za okaz. kwitu inser. 1329 8 8

Znakomity

Odleżały Rum

w butelkach po zkr. — 95, 1'20
1'50, 1'70 i zkr. 2'20, oraz na litry.

Biały Arak zkr. 1'80,

„Mandaryn zkr. 2'50

Doskonały ocet winny
z wina tokajskiego

po zkr. — 75 za 1/2 litr. butelkę,
— 40 „ 1/2 „ „

oraz Oliwa Nicejska (Huile
Vierge) — na składzie u

Juliusza Groszego

W KRAKOWIE 1442

Bynek, Pałac Spiski.

Posiadłość ziemska

składająca się z domu mie-
szkalnego, młyna i tartaku wo-
dnego, 6 morgów pola, w tem
2 morgi lasu, jest w Zachod-
niej Galicji, tuż przy stacji
kolejowej do **sprzedania lub
wyzdierżawienia**.

Blizszej wiadomości udzieli
dział inser. „Głosu Narodu“
pod l. 1358. 7 0

5 pokoi,

nyża, przedpokój i kuchnia z po-
rzebnymi ubikacjami na I przel-
koło ogrodu strzeleckiego

tanio do wynajęcia
od 1-go lipca b. r.

Wiadomość w Dziale inseratowym
„Głosu Narodu“. 1498 6 0

Dom z ogrodem na Krowdrzy,

obejmujący 7 ubikacyj i sklep,
jest za 3.500 zkr. do **sprze-
dania**. Adres poda dział inserat.
„Głosu Narodu“. 1543 5 0

TOWARZYSTWO TKACZY

pod wez. św. Sylwestra

w Korczynie

Poczta loco, obok Krosna,

zaszczycone medalami zastęgi na wystawach w Rzeszowie, Przemyslu, Krakowie i na po-
wzrostnej wystawie we Lwowie w roku 1894.

Poleca Szanownej Publiczności ze swego głównego składu wyroby czysto lniane jak: **Plótna**
różnego gatunku od najcieńszych do najgrubszych na koszule, kaletony, prześcieradła, po-
szewki, sienniki, worki, ściereki do podłóg; **Plóciénka kolorowe** w różnych deseniach; **dreliszk**
szare i kolorowe liberyjne; **dymy** zwykłe i adamaszkowe; **ręczniki** zwykłe
i adamaszkowe, z orłami polskimi, szare kuchenne, kąpielowe wołochate; **obrussy z ser-
wetami** w różnych deseniach i gatunkach, tak białe adamaszkowe jak również kolorowe; **chustki**
meskie i damskie białe; **ściereki** szare w deseniach i białe z brzegami
kolorowymi; **fartuszki** kolorowe lniane lub z kręconych nici ze szlakiem; **kapy** na
łóżka, **Kamgarny** czysto wełniany; **szewioty** (zeugi) na ubrania meskie letnie i zi-
mowe różnego koloru i gatunku i t. p. wyroby w zakresie tkactwa wchodzące.

UWAGA. Towarzystwo nie posiada w żadnym mieście składu II tylko w Korczynie (przy
szkole zawodowej tkackiej) we własnej kamienicy.

Adres: **Towarzystwo tkaczy pod wez. św. Sylwestra w Korczynie.**

Cenniki i próbki na żądanie wysyła się franco.

576 8 0

Z poważaniem **DYREKCOJA.**

Redaktor odpowiedzialny: Kazimierz Ehrenberg.

W drukarni

„Stella“

Fabryczny skład perfum,
mydeł i towarów toaletowych
dla Pań i Panów
Kraków, ul. Szewska L. 2.
Ceny bez konkurencji.

1368

Anderdorfska

(ondrzejowska)

najczystsza naturalna Szczawa
alkaliczna 1602

ze źródła „Marji Teresy“

od 200 lat znana

przewyższa wszystkie lecznicze i stołowe wody
jak Giesshübler, Krondorfer i t. d.

Do nabycia wszędzie.

Główny Skład na Kraków: ul.
Jagiellońska 1. 7.

Stacja kolejowa:
Iwonicz.Poczta i telegraf:
Iwonicz.

IWONICZ

Zakład zdrojowo-kąpielowy i klimatyczny
W GALICJI.

Szczawy siono-jodowo-bromowe i żelazisto-jodowo-bromo-
we: kąpiele jodowe w 3 budynkach, igliwiowe, borowinowe,
rzeczne zabiegi hydropatyczne, mięsienie i gimnastyka le-
cznicza.

Wskazania: żoły, choroby kobiece, goście, dna, kiła,
choroby kostne, skórne i nerwowe — wogóle wszystkie cho-
roby, wymagające szybszej odnowy organizmu.

Zakład położony w lesie szpilkowym 410 metr. n. p. m.
w uroczej górskiej okolicy. Urządzenie wzorowe, mieszkania
wygodne, elektrycznie oświetlone, wodociągi, woda do picia
źródłana ze skały bijąca. — Orkiestra zdrojowa. Trzy sezony:
od 20-go maja do końca września, w I od 20-go maja do
20-go czerwca i III od 20-go sierpnia do końca września
mieszkania tańsze; i w tym tylko okresie można uzyskać
uwolnienie od taksy zdrojowej.

Trzech lekarzy: Dr Klemens Debicki, Dr Staniszewski
i Dr Stauber udziela pomocy lekarskiej.

Zgłoszenia załatwia Dyrekcja.

1284 8

Kierownik i lekarz Zakładu

Dr Klemens Debicki.

Młody pomocnik

handlowy, z działu korzeni, d. li-
katesów i win, **poszukuje z-
raz pomocy**. — Łaskawe zgło-
szenia dla H. B. 1696
muje Dział inseratowy „Głosu
Narodu“. 1696 1

PARCELE

budowlane,

przy ulicy Jabłonowskiej, nied-
leko plant i nowego Uniwersyte-
do **sprzedania**.

Wiadomość w kancelarii adwo-
Dra Gustawa Kadena, ul. Pus-
ska 1. 9, II ptr. 1705 1

Kilkadziesiąt

ekonomów, leśników, p. s.
rzy ekonomicznych, klucz-
panien służących, kuchar-
łokaj, kucharek, ogrodników
leśnych i wiele innych (z
gorzelnika lecz tylko z chl-
nemi rekomendacjami, p-
szukuje konces. Biuro
wywiadowcze

B. Krasickiego
w Jarosławiu.

Kupna i dzierżawy dóbr
w ewidencji i poszukuje.
Udziela informacji w roz-
nych sprawach prywatny
1701 1 3

Do l. 33642/99 166

Ogłoszenie licytacji

Gmina miasta Krakowa bę-
potrzebować na czas od 1-go
żdzielnika 1899 do 30-go wrześ-
1900 r. dla budynków, szkół i
kłałów miejskich około
1.500.000 kg. węgla ka-
miennego w dobrym gatunku

Przedsiębiorcy obowiązani
dą odwozić węgle na miejsce pi-
znaczenia, ustawić tamże, a po-
biórze znieść do piwnicy lub
mory.

Magistrat wzywa przeto p.
przedsiębiorców, aby na powyż-
dostawę złożyli opieczętowane
klaracje w dniu 2-go **czerwca**
1899 (w piątek) rb. o godzinie
12-tej w południe w Wydziale
konicznym Magistratu, a zar-
zem oznajmia, że po tym terminie
deklaracji przyjmować nie będzie.
Deklaracje należy zaopatrzyć
znaczkiem stemplowym na 50 c
i znaczek ten pierwszym wiersze-
przepisać.

Ceny należy w deklaracji
wyróżnić słowami i cyframi
sac Wadjum 500 zkr. Złożyć
leży w kasie miejskiej, która
bior na kepercje deklaracji i
świadczy.

Blizsze warunki dostawy prze-
rzed można w biurze ekonomicznym
Magistratu w godzinach urzę-
wych przed południem.

Magistrat stoł. król. m. Krakow.

dnia 20 maja 1899.

J. Friedle

Rachmistrz

kontrolor lub kasjer gospodarczy
kawaler, z chlubnymi świadectw-
mi, **poszukuje posady**
św. Jana 24 czerwca b. r.
Łaskawe zgłoszenia: R. W. D.
w domu Wnej St. fani Hankier
w Nowym Sączu. 1700 1

Dom murowany.

składający się z 4 ubikacyj, wra-
ze stodołą i stajnią tudzież z ogro-
dem owocowym, w pięknym po-
łożeniu nad Wisłą, we wsi Zwi-
rzyńcu p. Nr. 81, z wolnej ręk-
do **sprzedania**. — Wiadomość u
Dra Leopolda Caro, adwokata w
Krakowie, ul. św. Marka 1. 2.
(róg ul. Szpitalnej). 1613

Wioska

315 morgów.

blisko stacji kolei Słotwina i I
chnia, z pięknymi murowanymi
budynkami pod dachówką i go-
tem, pięknym dworem o 11 pok-
jach, oficynach i t. d. z ład-
lasem 90 morgowym, wyborne-
łakami, jest za cenę 70.000 zkr.
z których około połowa przy h-
polecie zostać może.

do sprzedania

za zgłoszeniem się do pana Jana
strycharskiego, Kraków, ulica Ja-
giellońska Nr. 7. 1524 3